

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

MEMORIES FROM KANTHARALAK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS EDUCATION)
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์
โดย	เอกชัย ไกรงาม
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ทิพนนท์ แยมมณีชัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณพิชญ์ ศุภนิมิตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ทิพนนท์ แยมมณีชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสูตร โพธิ์เงิน)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์เดชา วราชน)

61901319 : ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์

นาย เอกชัย ไกรงาม: ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ทิพนธ์ แยมมณีชัย

วิทยานิพนธ์ หัวข้อเรื่อง “ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์ ” มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการถ่ายทอดเรื่องราว ที่มีเนื้อหาสอดคล้องถึงช่วงเวลาความทรงจำที่ดีในชนบทที่อำเภอกันทรลักษณ์ ผ่านเรื่องราวบรรยากาศแสงเงาเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน และคันทารูปแบบ ทดลองสร้างสรรค์ พัฒนารูปแบบงานวาดเส้นสร้างสรรค์ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผสมผสานกับเทคนิควิธีการที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

ขอบเขตการศึกษาเป็นการศึกษาถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชนบทที่ได้รับประสบการณ์ความทรงจำบรรยากาศที่บ้านและสถานที่ต่างๆ ในชนบทมีประสบการณ์ร่วมและเคยใช้ชีวิตอยู่ โดยกลับไปชนบทที่บ้านเกิดบ้านเสาชิงชัย อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อสัมผัสกับบรรยากาศ คันทารูปแบบ ทดลองสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบ วิเคราะห์จากภาพร่างและภาพถ่ายเพื่อถ่ายทอดผลงานให้สอดคล้องกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ แสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเรื่องราวตามอารมณ์และความรู้สึก รวมถึงการศึกษาข้อมูลผลงานศิลปินที่มีแนวทางสอดคล้องกับผลงานวิทยานิพนธ์

ผลการศึกษาและการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ หัวข้อ ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์ ด้วยรูปแบบวาดเส้นสร้างสรรค์ เทคนิค ดินสอขาวบนพื้นดำ จำนวน 4 ชั้น ขนาด 150 × 120 ซม. จำนวน 2 ชั้น, 150 × 180 ซม. จำนวน 2 ชั้น การสร้างสรรค์สะท้อนแง่มุมให้ผู้ชมเห็นถึงบรรยากาศแสงเงาของเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านที่ถูกกลั่นกรองจากประสบการณ์ตรงและให้เห็นถึงคุณค่าความงามความเรียบง่ายในวิถีชนบท

61901319 : Major (VISUAL ARTS EDUCATION)

Keyword : Memories from Kantharalak

MR. AEKKACHAI KRAI-NGAM : MEMORIES FROM KANTHARALAK THESIS

ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR TIPANET YAEMMANEECHAI

The thesis under title “Memories from Kantharalak”.The purpose of this study were; to communicate stories that are consistent with the memories of the countryside in Kantharalak District, via the folk appliances’ shadow atmosphere; to investigate toward creativity experimental patterns; to develop creative drawing patterns; included to convey emotions with unique techniques.

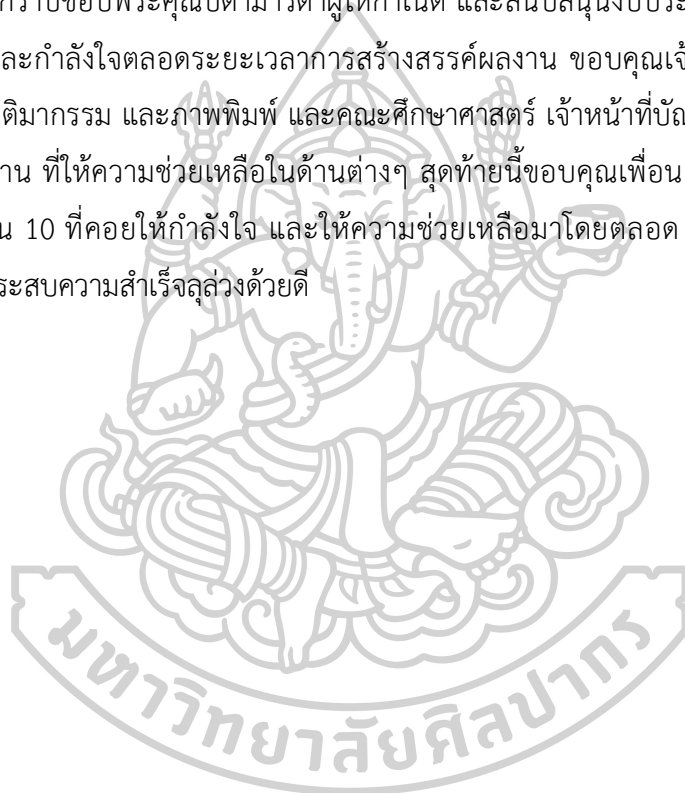
The scope of the study is, to study the lifestyle in countryside from direct experiences and memories toward the hometown atmosphere at various places in rural areas, where I have ever been in the past, by getting back to my hometown in Baan Saothongchai, Kantaralak District, Srisaket province, intend to recall the atmosphere, whereas investigate the creativity experimental patterns, by analyzing the sketches and photos to create forms and composition, as to communicate the story in which showing the atmosphere and time that relevant to the content consistent with the story from emotion and feelings including the study of related artists' works.

The study results of the creation thesis, under title “Memories from Kantharalak” were 4 pieces creative drawings with white pencil on black techniques as follow; 2 pieces of 150 × 120 cm, and 2 pieces of 150 × 180 cm., reflecting the audiences about the folk appliances’ shadow atmosphere that had been extracted from direct experiences, allowing them appreciate the beauty and simplicity of the rural life.

กิตติกรรมประกาศ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อเรื่อง “ภาพทรงจำจากกันทรลักษ์” สำเร็จตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ทิพนธ์ แยมมณีชัย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสูตร โพธิ์เงิน อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำในการพัฒนาผลงาน ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง ศาสตราจารย์เกียรติคุณพิษณุ ศุภนิมิตร และคณาจารย์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ กราบขอบพระคุณบิดามารดาผู้ให้กำเนิด และสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาเล่าเรียน ให้กำลังใจและกำลังใจตลอดระยะเวลาการสร้างสรรค์ผลงาน ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ และคณะศึกษาศาสตร์ เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ สุดท้ายนี้ขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้อง สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา รุ่น 10 ที่คอยให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด จนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกชัย ไกรงาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	2
3. กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์.....	3
4. สมมติฐานของการศึกษา.....	3
5. ขอบเขตการศึกษา.....	4
6. ขั้นตอนวิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์.....	4
7. แหล่งข้อมูล.....	5
8. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
9. วัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำข้อมูล.....	5
10. งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์ (โดยประมาณ).....	6
11. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. อิทธิพลที่ส่งผลต่อแนวความคิด.....	8
1.1 วิถีชีวิตของคนในชนบท.....	8

1.2 ภาพบรรยากาศสถานที่ต่าง ๆ ในชนบท.....	12
2. แนวทางจากรูปแบบและเทคนิควิธีการสร้างสรรค์	15
2.1 ทักษะธาตุในการสร้างสรรค์.....	15
2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวาดเส้นสร้างสรรค์.....	16
3. แนวทางศิลปกรรม	18
3.1 อาจารย์ทวี นันทขว้าง	18
3.2 ศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน	21
3.3 ศิลปิน สุพร แก้วดา	24
3.4 วินเซนต์ แวนโก๊ะ	27
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	32
1. แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์.....	33
2. รูปแบบของงานสร้างสรรค์.....	33
3. วิธีการดำเนินงาน	33
3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
3.2 การสร้างภาพร่างต้นแบบ	36
3.3 การสร้างสรรค์ผลงาน	39
4. รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน	39
5. วัสดุ – อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	40
6. เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ	40
7. ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์.....	44
7.1 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 1	44
7.2 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 2	45
7.3 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 3	46
7.4 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 4	47

7.5 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5 48

7.6 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6 49

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์..... 60

 1. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1..... 61

 2. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2..... 62

 3. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3..... 63

 4. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4..... 64

บทที่ 5 สรุปผลการสร้างสรรค์..... 73

 อภิปรายผล..... 74

 ข้อเสนอแนะ..... 75

 รายการอ้างอิง..... 76

 ประวัติผู้เขียน..... 77

สารบัญตาราง

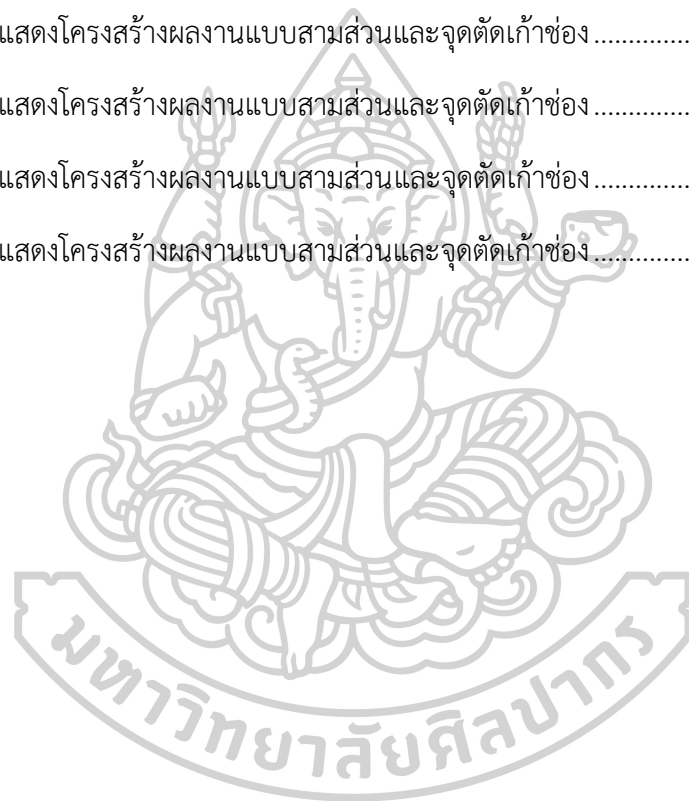
	หน้า
ตารางที่ 1 วิเคราะห์แนวทางผลงานของศิลปินที่มีผลต่อการสร้างสรรค์	30
ตารางที่ 2 รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน	39
ตารางที่ 3 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 1	50
ตารางที่ 4 การวิเคราะห์หลักองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 2.....	51
ตารางที่ 5 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 3	52
ตารางที่ 6 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 4	53
ตารางที่ 7 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 5	54
ตารางที่ 8 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 6	55
ตารางที่ 9 วิเคราะห์ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์	56
ตารางที่ 10 ตารางวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1	65
ตารางที่ 11 ตารางวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2.....	66
ตารางที่ 12 ตารางวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3	67
ตารางที่ 13 ตารางวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4.....	68
ตารางที่ 14 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์	69

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์	3
รูปภาพที่ 2 พีชผัก.....	9
รูปภาพที่ 3 แสดงภาพข้าวของเครื่องใช้วางบนแคร่	12
รูปภาพที่ 4 แสดงภาพห้องครัว	12
รูปภาพที่ 5 แสดงภาพหม้อและฝาหม้อที่แขวนอยู่ตามฝาไม้.....	13
รูปภาพที่ 6 แสดงภาพมมแขวนเสื้อผ้า.....	13
รูปภาพที่ 7 แสดงภาพมมเก็บของ.....	14
รูปภาพที่ 8 แสดงภาพมมเก็บวัสดุ-อุปกรณ์เครื่องครัว	14
รูปภาพที่ 9 อาจารย์ทวี นันทขว้าง.....	18
รูปภาพที่ 10 ผลงานอาจารย์ ทวี นันทขว้าง.....	19
รูปภาพที่ 11 ผลงานอาจารย์ ทวี นันทขว้าง.....	20
รูปภาพที่ 12 ภาพศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน	21
รูปภาพที่ 13 ผลงานศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน.....	23
รูปภาพที่ 14 ผลงานศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน.....	24
รูปภาพที่ 15 ภาพศิลปิน สุพร แก้วดา.....	24
รูปภาพที่ 16 ผลงานศิลปิน สุพร แก้วดา	26
รูปภาพที่ 17 ผลงานศิลปิน สุพร แก้วดา	27
รูปภาพที่ 18 ศิลปิน วินเซนต์ แวนโก๊ะ	27
รูปภาพที่ 19 ผลงานศิลปิน วินเซนต์ แวนโก๊ะ	28
รูปภาพที่ 20 ภาพถ่ายลงสำรวจพื้นที่จากสถานที่จริงที่อำเภอกันทรลักษ์	34
รูปภาพที่ 21 ภาพถ่ายข้อมูลที่นำมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์	34

รูปภาพที่ 22 ภาพถ่ายข้อมูลที่ทำมาเป็นแบบในการสร้างสรรค์	35
รูปภาพที่ 23 ภาพถ่ายข้อมูลที่ทำมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์	35
รูปภาพที่ 24 ภาพถ่ายข้อมูลที่ทำมาเป็นแบบในการสร้างสรรค์	36
รูปภาพที่ 25 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 1.....	37
รูปภาพที่ 26 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 2.....	37
รูปภาพที่ 27 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 3.....	38
รูปภาพที่ 28 ภาพร่างต้นแบบขั้นที่ 4.....	38
รูปภาพที่ 29 วัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	40
รูปภาพที่ 30 แสดงขั้นตอนการเตรียมผ้าแคนวาสเพื่อรองพื้น.....	40
รูปภาพที่ 31 แสดงขั้นตอนการรองพื้นค้ำด้วยสีน้ำพลาสติกสีดำ.....	41
รูปภาพที่ 32 แสดงขั้นตอนการร่างภาพ.....	41
รูปภาพที่ 33 แสดงขั้นตอนการลงน้ำหนักส่วนที่สว่างโดยใช้ดินสอขาว.....	42
รูปภาพที่ 34 แสดงขั้นตอนการเก็บรายละเอียด.....	42
รูปภาพที่ 35 แสดงผลงานที่สำเร็จ.....	43
รูปภาพที่ 36 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 1.....	44
รูปภาพที่ 37 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 2.....	45
รูปภาพที่ 38 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 3.....	46
รูปภาพที่ 39 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 4.....	47
รูปภาพที่ 40 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 5.....	48
รูปภาพที่ 41 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 6.....	49
รูปภาพที่ 42 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	50
รูปภาพที่ 43 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	51
รูปภาพที่ 44 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	52
รูปภาพที่ 45 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	53

รูปภาพที่ 46 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	54
รูปภาพที่ 47 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	55
รูปภาพที่ 48 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1	61
รูปภาพที่ 49 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2	62
รูปภาพที่ 50 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3	63
รูปภาพที่ 51 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4	64
รูปภาพที่ 52 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	65
รูปภาพที่ 53 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	66
รูปภาพที่ 54 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	67
รูปภาพที่ 55 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง.....	68

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

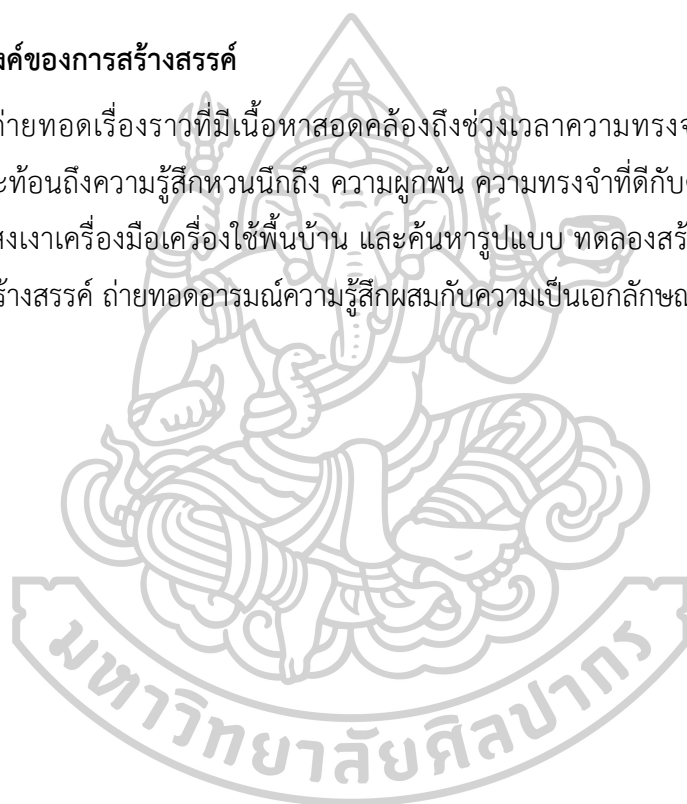
ผืนดินอีสานดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการจัดสรรพื้นที่ทำกิน เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงปลา ปลูกมันสำปะหลัง รวมถึงการทำนา ปลูกข้าวหล่อเลี้ยงชีวิต ก่อเกิดวิถีชีวิตที่มีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย อยู่แบบพอเพียง สมถะ เช่นเดียวกันกับวิถีชีวิตของชาวบ้านที่อำเภอกันทรลักษ์ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีความผูกพันกับไร่นา อาหาร การกินก็หาได้จากธรรมชาติ ด้วยสภาพที่เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ เต็มไปด้วยพืชผักจากป่าธรรมชาติ ปลาจากลำน้ำ และแมลงต่าง ๆ ความหลากหลายของธรรมชาติเหล่านี้ทำให้ผู้คนในพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์ มีความร่ำรวยทางทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากจะหล่อเลี้ยงชีวิตคนในครอบครัวแล้วยังแบ่งปันให้กับญาติพี่น้องและจำหน่ายเป็นรายได้เสริมอีกด้วย

การดำรงชีวิตของครอบครัวข้าพเจ้า มีความผูกพันกับวิถีเกษตรกรรม สับเปลี่ยนหมุนเวียนจากเช้าถึงเย็น ในช่วงเวลาเช้าที่ต้องตื่นไปทำงานบนผืนนาอันกว้างใหญ่เป็นสถานที่ทำงานประจำ และช่วงหยุดพักทำงานยามเหนื่อยได้อาศัยเถียงนาหลบแดดฝนซึ่งเป็นที่พักชั่วคราว พอจวนค่ำได้เวลาพักผ่อน เดินทางสู่จุดหมายนั่นคือบ้าน ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นที่อยู่อาศัย แต่เป็นศูนย์รวมทางใจที่อบอุ่นของทุกคนในครอบครัว ภาพบรรยากาศการนั่งล้อมวงกินข้าวพร้อมหน้าพร้อมตากัน ทุกคนมีความสุข เกิดรอยยิ้ม และเสียงหัวเราะ ทำให้มีกำลังใจและกำลังกายหลังจากการทำงานมาทั้งวัน ความเหน็ดเหนื่อยเมื่อย่ำเริ่มผ่อนคลายเป็นพลังใจจากคนในครอบครัว ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ข้าพเจ้าพลัดถิ่น จากบ้านเกิดที่อำเภอกันทรลักษ์ มาใช้ชีวิตเรียนในระดับปริญญาตรีจนจบการศึกษา และหลังจากนั้นก็มาทำงานต่อเนื่อง ซึ่งห่างไกลบ้าน ทำให้เกิดความรู้สึกเหงาภายในจิตใจหนักถึงและโหยหาความอบอุ่นจากเรื่องราวความทรงจำที่อยู่ที่บ้าน และสถานที่ต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าเคยใช้ชีวิตอยู่เมื่อครั้งในอดีตไม่ว่าจะเป็นที่บ้านและทุ่งนา ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างครอบครัว เช่น การทำงานร่วมกัน การประกอบอาหาร หรือการพูดคุยนั่งล้อมวงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ก่อเกิดเป็นภาพบรรยากาศของความอบอุ่นภายในครอบครัวของข้าพเจ้าที่อำเภอกันทรลักษ์ สะท้อนภาพเรื่องราวความทรงจำความประทับใจที่ถูกกลั่นกรองจากความรู้สึกภายในผ่านช่วงเวลาในอดีต และทุกครั้งที่ข้าพเจ้าได้กลับไปสู่ชนบท ภาพอดีตเหล่านี้กับสถานที่ต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์ร่วมยิ่งตอกย้ำความรู้สึกอารมณ์ภายในจิตใจ ทำให้นึกถึงและคิดถึงทุกครา ยิ่งได้พบหน้าอยู่กับครอบครัวนับว่าเป็นความสุขที่สุด

จากแรงบันดาลใจดังกล่าวจึงเป็นที่มาในการสร้างสรรค์ผลงาน ถ่ายทอดรูปแบบเนื้อหาเรื่องราวจากประสบการณ์ที่ได้สัมผัสประสานกับอารมณ์ความรู้สึกหวนนึกถึง ช่วงเวลาความทรงจำที่ดีกับครอบครัวของข้าพเจ้าที่ชนบท มุ่งเน้นการแสดงออกถ่ายทอดเรื่องราวผ่านข้าวของเครื่องใช้ที่วางไว้อย่างเรียบง่าย ทั้งการห้อย แขนว และวางกองไว้ในมุมต่าง ๆ เชื่อมโยงกับการใช้ดำเนินชีวิต การหุงหาอาหารเพื่อหล่อเลี้ยงสมาชิกในครอบครัวและเป็นช่วงเวลาการอยู่ร่วมกันของครอบครัว เป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าประทับใจหวนนึกถึงและต้องการแสดงออกผ่านกระบวนการทางทัศนศิลป์ในรูปแบบผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์

2. วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวที่มีเนื้อหาสอดคล้องถึงช่วงเวลาความทรงจำที่ดีในชนบทที่อำเภอกันทรลักษ์ สะท้อนถึงความรู้สึกหวนนึกถึง ความผูกพัน ความทรงจำที่ดีกับครอบครัว ผ่านเรื่องราวบรรยากาศแสงเงาเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน และค้นหารูปแบบ ทดลองสร้างสรรค์ พัฒนารูปแบบงานวาดเส้นสร้างสรรค์ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผสมกับความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

3. กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์

แรงบันดาลใจ	อิทธิพลทางศิลปกรรม	รูปแบบ	เทคนิค
ความไกลบ้านทำให้รู้สึกเหงาและหวนนึกถึงเรื่องราวความอบอุ่นและเรื่องราวความทรงจำที่อำเภอกันทรลักษ์	- อาจารย์ทวี นันทขว้าง (พ.ศ. 2496, 2499) - สุพร แก้วดา (พ.ศ.2558,2559) - นิวัฒน์ ชูทวน (พ.ศ.-) - วินเซนต์ แวนโก๊ะ (ค.ศ.1880)	วาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบแสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่สุดคloy กับเนื้อหาเรื่องราว	ดินสอขาวบนพื้นดำ

ผลงานวิทยานิพนธ์ เรื่อง ภาพทรงจำจากกันทรลักษ์ นำเสนอในรูปแบบผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวจากประสบการณ์ที่ได้สัมผัสผสานกับอารมณ์ความรู้สึกหวนนึกถึงช่วงเวลาความทรงจำที่ดีกับครอบครัวของข้าพเจ้าที่อำเภอกันทรลักษ์ มุ่งเน้นการแสดงออกถ่ายทอดเรื่องราวผ่านข้าวของเครื่องใช้ที่วางไว้อย่างเรียบง่ายทั้งการห้อย แขนวน และวางกองไว้ในมุมต่าง ๆ เชื่อมโยงกับการใช้ดำเนินชีวิต

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์

4. สมมติฐานของการศึกษา

ผลงานการสร้างสรรค์ที่สะท้อนบรรยากาศความทรงจำที่อำเภอกันทรลักษ์ สื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกภายในและทำให้หวนนึกถึงวิถีชีวิต ความผูกพัน ความรัก ความอบอุ่นของครอบครัวจากอำเภอกันทรลักษ์ ในช่วงเวลาในอดีต ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบรรยากาศแสงเงาเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน

5. ขอบเขตการศึกษา

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การแสดงออกถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่อำเภอกันทรลักษ์ ที่ได้รับจากประสบการณ์ความทรงจำ ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบรรยากาศแสงเงาเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน

5.2 ขอบเขตด้านรูปแบบ ลักษณะผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบ แสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่สุดคล้องกับเนื้อหา เรื่องราว อารมณ์ และความรู้สึกของข้าพเจ้า

5.3 ขอบเขตด้านเทคนิค เป็นผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ

6. ขั้นตอนวิธีการในการศึกษาและสร้างสรรค์

6.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1.1 ภาพร่างผลงานจากสถานที่จริง โดยการเดินทางไปชนบทที่บ้านเกิดอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อสัมผัสกับบรรยากาศ และรวบรวมข้อมูลด้วยการถ่ายภาพ

6.1.2 ศึกษาข้อมูลผลงานศิลปินที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดเนื้อหาเรื่องราว และเทคนิควิธีการที่สอดคล้องกับผลงานของข้าพเจ้า

6.2 การวิเคราะห์

6.2.1 การวิเคราะห์แนวเรื่องโดยการสำรวจจากสถานที่จริง เพื่อหาความชัดเจนของสิ่งที่สามารถเชื่อมโยงกับความทรงจำในชนบท

6.2.2 การวิเคราะห์รูปทรงและการจัดองค์ประกอบโดยวิเคราะห์จากภาพร่างและภาพถ่ายเพื่อถ่ายทอดผลงานให้สอดคล้องกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ

6.2.3 การวิเคราะห์เพื่อค้นหาเทคนิควิธีการเป็นผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ เพื่อตอบสนองกับแนวคิดที่สื่อถึงบรรยากาศของความทรงจำของผู้สร้างสรรค์

6.3 การสร้างสรรค์ผลงาน

6.3.1 นำภาพร่างและภาพถ่ายจากการลงสำรวจพื้นที่สัมผัสบรรยากาศกับสถานที่ที่เราเคยอาศัยอยู่มาวิเคราะห์ทั้งด้านเนื้อหาและองค์ประกอบของภาพ

6.3.2 นำภาพร่างแต่ละแบบมาวิเคราะห์เพื่อจัดองค์ประกอบให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านรูปแบบเนื้อหาเรื่องราวภายในภาพให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความคิด อารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้า

6.3.3 นำภาพร่างมาขยายเป็นผลงานจริง กำหนดน้ำหนักแสงเงา ลงรายละเอียดภายในภาพให้มีความชัดเจน พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ภายในผลงาน

7. แหล่งข้อมูล

- 7.1 ข้อมูลจากสถานที่จริง โดยนำภาพร่างผลงานจากสถานที่จริง และการบันทึกด้วยการถ่ายภาพบรรยากาศที่บ้านและที่ต่าง ๆ ในชุมชนที่ผู้สร้างสรรค์มีประสบการณ์ร่วมและเคยใช้ชีวิตอยู่
- 7.2 ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาเรื่องราวสอดคล้องกับผลงานผู้สร้างสรรค์
- 7.3 ข้อมูลจากหอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร
- 7.4 ข้อมูลจากศิลปินที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน

8. นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาพทรงจำ หมายถึง เรื่องราวที่ผ่านมาแล้วหรือภาพที่เคยเกิดขึ้นในอดีต

กันทรลักษณ์ หมายถึง หนึ่งในชื่ออำเภอ ของจังหวัดศรีสะเกษ อยู่ติดชายแดนไทย-กัมพูชา ที่ครอบครัวและข้าพเจ้าอาศัยอยู่

ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์ หมายถึง ภาพเรื่องราวรูปแบบผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ เทคนิค ดินสอขาวบนพื้นดำ สะท้อนถึงความรู้สึกหวนนึกถึง ความผูกพัน ความทรงจำที่ดีของข้าพเจ้า และครอบครัวที่อำเภอกันทรลักษณ์

9. วัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำข้อมูล

9.1 วัสดุ - อุปกรณ์ด้านการจัดการข้อมูล

- กล้องถ่ายรูป
- สมุดบันทึก
- ดินสอ
- ปากกา

9.2 วัสดุ - อุปกรณ์ด้านการสร้างสรรค์

- ดินสอไข
- ดินสอ EE
- สมุดสเก็ตช์
- ยางลบ
- ผ้าแคนวาส
- สีน้ำพลาสติก

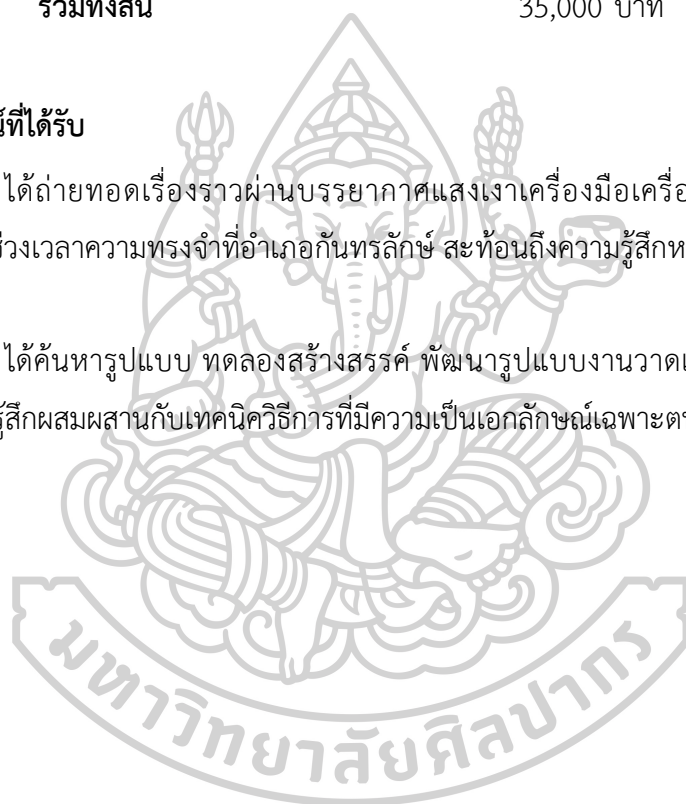
10. งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์ (โดยประมาณ)

- ค่าสีน้ำพลาสติกและอุปกรณ์ต่างๆ	3,000 บาท
- ค่าดินสอไขและดินสอEE	5,000 บาท
- ค่าผ้าแคนวาสและอุปกรณ์ทำเฟรม	10,000 บาท
- ค่าจัดนิทรรศการ	5,000 บาท
- ค่าเอกสาร	7,000 บาท
- อื่น ๆ	5,000 บาท
รวมทั้งสิ้น	35,000 บาท

11. ประโยชน์ที่ได้รับ

11.1 ได้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบรรยากาศแสงเงาเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านที่มีเนื้อหาสอดคล้องถึงช่วงเวลาความทรงจำที่อำเภอกันทรลักษ์ สะท้อนถึงความรู้สึกหวนนึกถึงความผูกพันกับครอบครัว

11.2 ได้ค้นหารูปแบบ ทดลองสร้างสรรค์ พัฒนารูปแบบงานวาดเส้นสร้างสรรค์ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผสมผสานกับเทคนิควิธีการที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

แรงบันดาลใจและแนวความคิดในการสร้างสรรค์

ชีวิตของคนในชนบทมีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ใช้ชีวิตอย่างสมถะอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงด้วยสภาพด้านภูมิศาสตร์ ประกอบกับความทันสมัย สื่อ เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอย่างมาก ทำให้ความเป็นพื้นถิ่นอีสานนั้นค่อย ๆ จางหายไป ในการสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านกระบวนการด้านศิลปะ เพื่อก่อให้เกิดคุณค่าทางความงามและตอบสนองต่ออารมณ์ความรู้สึก ความคิดถึงความทรงจำในอดีต ผ่านเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านของชนอีสาน ผลของการศึกษาค้นคว้าถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ ศึกษาอิทธิพลที่ส่งผลต่อแนวความคิด รูปแบบ และเทคนิควิธีการสร้างสรรค์ตลอดจนแนวทางศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. อิทธิพลที่ส่งผลต่อแนวความคิด
 - 1.1 วิธีชีวิตของคนในชนบท
 - 1.2 ภาพบรรยากาศสถานที่ต่าง ๆ ในชนบท
2. แนวทางจากรูปแบบและเทคนิควิธีการสร้างสรรค์
 - 2.1 ทัศนธาตุในการสร้างสรรค์
 - 2.1.1 เส้น
 - 2.1.2 รูปทรง
 - 2.1.3 น้ำหนักอ่อนแก่
 - 2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวาดเส้นสร้างสรรค์
 - 2.2.1 ความหมายของการวาดเส้นสร้างสรรค์
 - 2.2.2 จุดมุ่งหมายของการวาดเส้นสร้างสรรค์
3. แนวทางศิลปกรรม
 - 3.1 อาจารย์ทวี นันทขว้าง
 - 3.2 ศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน
 - 3.3 ศิลปิน สุพร แก้วดา
 - 3.4 ศิลปิน วินเซนต์ แวนโก๊ะ

1. อิทธิพลที่ส่งผลต่อแนวความคิด

1.1 วิถีชีวิตของคนในชนบท

คนไทยส่วนใหญ่มีชีวิตรู้อยู่ในชนบท แต่ก่อนนี้เราเรียกชนบทว่า “บ้านนอก” ซึ่งคงจะหมายถึงงานที่อยู่ข้างนอกเมือง หรือนอกเขตชุมชนใหญ่ๆ คนที่อยู่ในชนบทส่วนใหญ่เป็นชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน ชาวชนบททำการเกษตรประเภทต่าง ๆ ป้อนผลิตผลให้ชาวเมืองมีกินมีใช้ และยังเหลือส่งออกไปขายยังต่างประเทศอีกมาก ทำให้ประเทศไทยได้เงินตราต่างประเทศ มาใช้ลงทุนในการอุตสาหกรรมและอื่น ๆ ใน พ.ศ. 2531 คนไทยทั้งสิ้นมีจำนวน 54 ล้านคน มีคนที่อยู่ในหมู่บ้านต่าง ๆ ในชนบทถึง 39 ล้านคน ผลิตผลทางการเกษตรของชาวชนบทเหล่านี้ คิดเป็นร้อยละ 16.9 ของผลิตผลที่ประเทศไทยผลิตได้ทั้งสิ้น ผู้ที่อยู่ในชนบทบางส่วนได้อพยพเข้ามาในเมืองและช่วยทำงานในด้านอื่น ๆ เกือบทุกด้าน ชาวชนบทนี้ เมื่อเข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองนานเข้าก็กลายเป็นชาวเมือง และเลยไม่ได้กลับไปอยู่บ้านเดิมของตน แม้จะมีคนชนบททยอยเข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองอยู่ตลอดเวลา แต่ผู้ที่ยังอาศัยอยู่ในชนบท ก็ได้ผลิตผลิตผลทางการเกษตรได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ประเทศไทยจึงมีชื่อเสียงว่าเป็นประเทศที่มีอาหารการกินอุดมสมบูรณ์ ประเทศอื่น ๆ ที่ไม่มีอาหารพอกิน ก็สั่งซื้ออาหารจากประเทศไทย ดังนั้น การที่บ้านเมืองของเราได้มีกินมีใช้ทุกวันนี้ ก็เป็นเพราะคนที่ยังอาศัยอยู่ในชนบท พวกเราทุกคนจึงควรเข้าใจว่า ผู้ที่อยู่ในชนบทเป็นกำลังที่สำคัญที่สุด มีบุญคุณต่อประเทศชาติ และชาวเราอย่างใหญ่หลวง

ชีวิตคนชนบทกับชีวิตคนในเมือง คนในชนบทส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตร การเกษตรเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับ ดิน น้ำ และอากาศเป็นอย่างมาก ชีวิตคนในชนบท จึงมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ ถ้าปีไหน ฝนตกตามฤดูกาล พืชผลก็จะงอกงาม ถ้าปีใดแห้งแล้ง พืชผลก็จะเสียหาย คนชนบทก็จะเดือดร้อน มีข้าวไม่พอกิน ต้องไปกู้หนี้ยืมสิน เพื่อจะมาซื้อข้าวกิน ธรรมชาติเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตที่สำคัญของคนในชนบท ไม่ว่าจะทำอะไร เมื่อไร หรือจะกินอะไร ก็ขึ้นกับธรรมชาติ ตัวอย่าง เช่น ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ชาวนามักจะเริ่มปลูกข้าวในช่วงฤดูฝน โดยการไถและหว่าน หรือปักดำ ในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม และจะเก็บเกี่ยวในเดือนพฤศจิกายน - มกราคม การทำนาโดยอาศัยน้ำฝนนี้เรียกว่า "การทำนาปี" ส่วนภาคใต้มีฝนตกมากกว่าในภาคอื่น ๆ ชาวนาในภาคใต้ จึงเริ่มการไถ เพื่อเตรียมพื้นที่ และปักดำข้าว ในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน และจะเก็บเกี่ยวในเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม

อาหารการกินของคนชนบท ก็อาศัยทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญ ได้แก่ พวกพืชผักท้องถิ่น เช่น กระถิน ยอดมะขาม หน่อไม้ ผักบุ้ง ผักกระเฉด ตำลึง เป็นต้น ซึ่งชาวชนบทไม่ต้องซื้อกิน เหมือนคนในเมือง นอกจากนี้ พวกสัตว์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ก็ใช้เป็นอาหารสำหรับคนชนบทได้ ในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ หรือที่เรียกกันว่า ภาคอีสาน มักกินพวกจิ้งหรีด ตั๊กแตน ตัวอ่อนของด้งแต่ใหม่ ส่วนทั่ว ๆ ไปก็กินปูนา กบ และเขียด ตลอดจนกุ้งฝอยและปลา ที่มาที่บกระแสน้ำในฤดูน้ำ คนชนบทในภาคอีสานมักจะนำปลาและกุ้งที่จับได้ นำมาทำเป็นปลาร้า และกุ้งแจ่ว เพื่อเก็บไว้กินนาน ๆ ส่วนคนชนบทที่อยู่ใกล้บริเวณอ่าวไทย เช่น สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ก็ได้อาศัยธรรมชาติ คือ น้ำทะเลทำนาเกลือ และทำการประมง การทำมาหากินของคนชนบท จึงขึ้นอยู่กับสภาพธรรมชาติของแต่ละท้องถิ่นซึ่งไม่เหมือนกัน

รูปภาพที่ 2 พืชผัก

ที่มา: หนังสือสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฯ เล่ม 13, วันที่สี่บคัน 29 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.trueplookpanya.com/blog/content/57391>

คนที่อาศัยอยู่ในเมือง ส่วนใหญ่ไม่ทำการเกษตร ชีวิตประจำวันของคนในเมือง จึงไม่ต้องอาศัยธรรมชาติมากเท่ากับคนในชนบท การไม่ต้องพึ่งธรรมชาติ ทำให้คนในเมืองมีวิถีชีวิต ซึ่งมักถือกันว่า เจริญแล้ว คือ จะเลือกทำอะไรก็ได้หลายอย่าง ตัวอย่างเช่น ทำการค้า ทำอุตสาหกรรม การก่อสร้าง และให้บริการ สิ่งเหล่านี้มีต้องพึ่งปริมาณฝน แต่ขึ้นอยู่กับเงินทุน และเครื่องจักรกลมากกว่า ในพ.ศ. 2530 การดำเนินกิจการต่าง ๆ นี้ ให้ผลผลิตต่อประเทศดังนี้ การทำการค้าคิดเป็นร้อยละ 11.7 การทำอุตสาหกรรมร้อยละ 21.3 การก่อสร้างร้อยละ 5.7 และการให้บริการร้อยละ 15.2 แต่คนในเมืองต้องพึ่งอาหารการกิน ซึ่งเป็นผลิตผลมาจากชนบท การที่คนในเมืองมีเงินไปซื้อเครื่องจักร และเครื่องใช้จากต่างประเทศนั้น ส่วนหนึ่งก็เนื่องจากเงินที่ขายผลิตผลทางการเกษตรที่คนชนบทผลิตได้ และวัตถุดิบที่ใช้ในอุตสาหกรรมประเภทอาหาร จำพวกผักและผลไม้กระป๋อง น้ำมันพืช ก็ใช้วัตถุดิบจากการเกษตรทั้งสิ้น ดังนั้น ความเจริญในเมืองเกือบทั้งหมด ในประเทศของเรา จึงมีรากฐานมาจากชนบท

สภาพทั่วไปของชนบทไทย บ้านเรือนที่อยู่อาศัยของคนชนบทมักอยู่รวมกันเป็นหมู่บ้าน คนชนบทที่มีอาชีพทางการเพาะปลูกมักจะตั้งบ้านเรือนอยู่ริมคลอง หรือใกล้กับแหล่งน้ำสาธารณะ จำพวกหนอง บึง เพื่อสะดวกในการมีน้ำไว้กินไว้ใช้ในครัวเรือน ใช้ในการเพาะปลูก หรือใช้เป็นทางคมนาคมติดต่อกัน ลักษณะหมู่บ้านของชนบทไทย โดยทั่ว ๆ ไปมีหลายแบบ แบบที่เห็นกันอยู่มาก คือ การตั้งบ้านเรียงรายเป็นหมู่บ้านริมคลอง หรือริมถนน จะเห็นได้มากในชนบทภาคกลาง อีกแบบหนึ่งก็คือ ครัวเรือน ตั้งอยู่ใกล้กันในละแวกเดียวกันเป็นกลุ่ม ๆ และล้อมรอบไปด้วยทุ่งนาหรือไร่ หมู่บ้านนี้มีอยู่ทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ผู้ที่อยู่ในบ้านในชนบท นอกจากจะประกอบด้วย พ่อ แม่ และลูก ๆ แล้ว บางครอบครัวจะมีญาติพี่น้องอาศัยอยู่ด้วย ลูก ๆ ที่แต่งงานไปแล้ว มักจะตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้ ๆ กับบ้านเรือนของพ่อแม่ ดังนั้น ผู้คนในละแวกบ้านเดียวกัน จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ชีวิตในชนบทจึงเป็นชีวิตที่อบอุ่นด้วยญาติพี่น้องที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกัน ยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ทุก ๆ หมู่บ้านมักมีวัดหรือสถานที่ทางศาสนาเป็นศูนย์รวมกิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้าน และมีบทบาทต่อชีวิตในชนบทส่วนใหญ่มากจนทุกวันนี้ ครอบครัวชนบทดังที่กล่าวแล้วว่า ส่วนใหญ่จะมีอาชีพทางการเกษตร ลักษณะครอบครัวจะเป็นครอบครัวใหญ่ มีสมาชิกในครอบครัวหลายคน คนชนบทในอดีตนิยมมีลูกหลายคน เพื่อจะได้มีลูก ๆ ไว้ช่วยทำนา ทำไร่ เพราะทำคนเดียว หรือสองคนไม่ไหว เด็ก ๆ จะเติบโตอยู่กับพ่อแม่ และไปโรงเรียนที่มีอยู่ในชนบทนั้น ๆ ส่วนใหญ่เด็กชนบทจะเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นชั้นระดับที่เด็กทุกคนต้องเรียนจบระดับนี้ตามกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อที่เด็ก ๆ ทุกคนจะได้อ่านหนังสือ เขียนหนังสือได้ และยังมีความรู้อื่น ๆ ด้วย เช่น ความรู้เรื่องสุขศึกษา รวมทั้งความรู้ที่จะช่วยตัวเอง และเพื่อนบ้านในการที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมนั้น ๆ เมื่อเด็ก ๆ จบชั้นประถมศึกษาภาคบังคับแล้ว บางส่วนก็จะมาเรียนต่อในอำเภอหรือเมือง ในชั้นที่สูงขึ้นต่อไป เด็กบางส่วนก็จะอยู่บ้านช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน เลี้ยงน้อง หรือช่วยงานเกษตรภายในครอบครัว เมื่อถึงวัยรุ่น หนุ่มสาวบางส่วนก็จะพากันออกไปทำงานนอกเขตที่ตนอยู่ อาจไปทำงานในเมืองใกล้ ๆ หรือไปทำงานอื่นที่ไม่ใช่การเกษตรในเมืองหลวง เช่น โรงงานอุตสาหกรรม หรือก่อสร้าง เป็นต้น เด็กหนุ่มสาวบางส่วนที่มีได้ย้ายไปทำงานที่อื่น ก็จะช่วยพ่อแม่ทำกิจการอาชีพของพ่อแม่ต่อไป เมื่อเวลาผ่านไป ผู้ที่อยู่กับพ่อแม่ก็จะรับช่วงที่ดินที่พ่อแม่ทำอยู่มาทำต่อ ส่วนเด็ก ๆ ที่ได้เข้าไปเรียนต่อในเมือง หรือจังหวัด หรือเมืองหลวง คือ กรุงเทพฯ นั้น ก็อาจจะเรียนจบการศึกษาชั้นสูง และส่วนใหญ่จะหางานทำในกรุงเทพฯ เลยไม่ได้กลับไปอยู่ถิ่นฐานเดิมของตน จึงไม่มีโอกาสที่จะนำความรู้ความสามารถกลับไปช่วยทำนุบำรุง และปรับปรุงชนบทเดิม ที่ตนเคยอยู่มา อย่างไรก็ตาม คนชนบทบางส่วน แม้จะมีจำนวนน้อยที่เมื่อเรียนจบแล้ว ได้กลับไปสู่ชนบทบ้านเดิม แต่คนชนบทเหล่านี้ ก็สามารถช่วยพัฒนาชนบทได้อย่างมาก ซึ่งเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างยิ่ง คนเหล่านี้เป็นคนที่สังคมยกย่อง ตัวอย่างเช่น นายแพทย์กวี ไชยศิริ ซึ่งได้รับเลือกให้เป็น

แพทย์ดีเด่นในชนบทประจำปี 2532 และนายแพทย์สำเร็จ แหียงกระโทก แพทย์ดีเด่นประจำปี 2527 เป็นต้น¹

สรุป

วิถีชีวิตของคนชนบทเป็นครอบครัวครอบครัวใหญ่ มีสมาชิกในครอบครัวหลายคน อบอุ่น ด้วยญาติพี่น้องที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกัน อยู่รวมกันเป็นหมู่บ้านมักจะตั้งบ้านเรือนอยู่ริมคลอง หรือใกล้กับแหล่งน้ำสาธารณะ จำพวกหนอง บึง เพื่อสะดวกในการมีน้ำไว้กินไว้ใช้ในครัวเรือน ใช้ในการเพาะปลูก หรือใช้เป็นทางชีวิตในชนบทจึงเป็นชีวิตที่อาหารการกินของคนชนบท ก็อาศัยทรัพยากรธรรมชาติเป็นสำคัญคนชนบทส่วนใหญ่จะมีอาชีพทางการเกษตรมีความเกี่ยวข้องกับ ดิน น้ำ และอากาศเป็นอย่างมากเป็นชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน ชาวชนบท ทำการเกษตรประเภทต่าง ๆ ป้อนผลิตผลให้ชาวเมืองมีกินมีใช้ และยังเหลือส่งออกไปขายยังต่างประเทศอีกมาก ผลิตผลทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ บ้านเมืองของเราได้มีกินมีใช้ทุกวันนี้ ผู้ที่อยู่ในชนบทเป็นกำลังที่สำคัญที่สุด

ความเป็นอยู่ในชนบทที่อำเภอกันทรลักษ์ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่หลากหลายที่เกี่ยวกับการเกษตรกร เช่น การทำนา ปลูกมันสำปะหลัง กรีดยางพารา เป็นต้น และช่วงที่ว่างเว้นจากการทำนาหรือเวลาว่างชาวบ้านก็จะทำอาชีพเสริมที่ไว้สวดในท้องถิ่น เช่น การสานตะกร้า ทอเสื่อ เป็นต้น ด้านการทำมาหากิน มีความผูกพันกับธรรมชาติ อาหารการกินที่อุดมสมบูรณ์ ด้วยพืชผักที่ปลูกกินเองตามธรรมชาติแบ่งปันให้กับญาติพี่น้อง ส่วนที่เหลือก็จำหน่าย เป็นรายได้เสริมมีเงินใช้จ่ายในครอบครัว

การเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบัน ความสมัยเข้ามาในหมู่บ้าน แต่ความเป็นชนบทที่อำเภอกันทรลักษ์ยังคงอยู่ ด้วยสภาพแวดล้อมบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่ยังคงเป็นบ้านไม้ และมีข้าวของเครื่องเครื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เพราะยังคงยึดวิถีการเกษตรแบบดั้งเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ก็มีส่วน ที่มีการนำเอาความทันสมัยเข้ามาช่วย เพื่อลดแรงงานและประหยัดเวลา เช่น รถปลูกข้าว รถไถนา แต่ก็ไม่ทำให้กลืนอายุความเป็นชนบทลดลง ยังคงเห็นภาพคนในหมู่บ้านใช้ชีวิตที่เรียบง่าย เดินทางไปไร่นา ต้อนวัวควายกินหญ้า ได้เห็นรอยยิ้มการมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของกินของใช้ และมีการทำกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชน มีความสามัคคี ยังคงอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมอีสานให้คงอยู่สืบไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าหวนนึกถึงชนบทที่อำเภอกันทรลักษ์ และปรารถนาที่จะได้กลับสู่ภูมิลำเนาที่ครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง

¹ หนังสือสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฯ เล่ม 13 เรื่องที่ 2, **ชีวิตชนบทไทย**, วันที่สืบค้น 29 เมษายน 563, เข้าถึงได้จาก <https://www.trueplookpanya.com/blog/content/57391>

1.2 ภาพบรรยากาศสถานที่ต่าง ๆ ในชนบท

รูปภาพที่ 3 แสดงภาพข้าวของเครื่องใช้วางบนแคร่

รูปภาพที่ 4 แสดงภาพห้องครัว

รูปภาพที่ 5 แสดงภาพหม้อและฝาหม้อที่แขวนอยู่ตามฝาไม้

รูปภาพที่ 6 แสดงภาพมุมแขวนเสื้อผ้า

รูปภาพที่ 7 แสดงภาพมุมเก็บของ

รูปภาพที่ 8 แสดงภาพมุมเก็บวัสดุ-อุปกรณ์เครื่องครัว

2. แนวทางจากรูปแบบและเทคนิควิธีการสร้างสรรค์

2.1 ทักษะธาตุในการสร้างสรรค์

ทักษะธาตุเป็นสื่อสุนทรียภาพ ที่ศิลปินจะนำมาประกอบกัน เข้าให้เป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่อง หรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายนั้น ประกอบกัน หรือการจัดระเบียบ หรือการประสานกันเข้าของทักษะธาตุ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในอันดับต่อมา และจำเป็นต้องมีสิ่งหนึ่งที่ยึดเหนี่ยวให้วัสดุเหล่านี้รวมตัวกันเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นสิ่งใหม่ที่มีชีวิตมีความหมายให้ตัวเอง ยึดเหนี่ยวนี้ ก็คือกฎของเอกภาพ

2.1.1 เส้น หมายถึง เส้นตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์บ่งว่า งานทัศนศิลป์ชิ้นแรกของมนุษย์นั้นเริ่มจากเส้น ดังที่เราเห็นในภาพตามผนังถ้ำของคนสมัยดั้งเดิม Primitive การเริ่มต้นของงานศิลปะในวัยเด็กก็ใช้เส้นเช่นเดียวกัน เส้นทักษะธาตุเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด ทุก ๆ แขนง เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างทุกสิ่งในจักรวาล เส้นแสดงความรู้สึกได้ด้วยตัวของมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ชิ้นงานจิตรกรรมของไทยจีนและญี่ปุ่นล้วนมีเส้นเป็นหัวใจการแสดงผลออก ศิลปินตะวันตกบางคน เช่น บอลติเชลลี เบลค ดูฟี ปิกัสโซ ก็ใช้เส้นเป็นแกนสำคัญ แม้แต่ในงานประติมากรรม ซึ่งส่วนมากจะแสดงด้วยวัตถุและปริมาตร ก็ยังต้องประกอบขึ้นด้วยมวลของรูปทรงกับเส้นรูปนอกที่สมบูรณ์ ถ้ามีแต่มวลที่ปราศจากรูปนอก ก็ย่อมจะเรียกเป็นงานประติมากรรมไม่ได้ นอกจากนี้การเริ่มต้นการพัฒนาจินตนาการทางทัศนศิลป์ไม่ว่าจะเป็นจิตรกร ประติมากรหรือสถาปนิกก็ต้องอาศัยเส้นเป็นปัจจัยสำคัญทั้งสิ้น การใช้เส้นนั้นเราสามารถจะกระทำได้อย่างรวดเร็วตรงใจโดยสัญชาตญาณ หรือใช้อย่างพิถีพิถันด้วยการใช้ปัญญา เส้นแสดงแก่นแท้ของทุกสิ่งได้อย่างเข้มข้นและยอดเยี่ยมที่สุด

2.1.2 รูปทรง คือ สิ่งที่มีมองเห็นได้ในทัศนศิลป์เป็นส่วนที่ศิลปินสร้างขึ้นโดยการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทักษะธาตุ ซึ่งได้แก่ เส้น น้ำหนักอ่อนแก่ของขาว - ดำ ที่ว่าง สี และลักษณะพื้นผิว รูปทรงให้ความพอใจต่อความรู้สึกสัมผัส เป็นความสุขทางตา พร้อมกันนั้นก็สร้างเนื้อหาให้กับตัวรูปทรงเอง และเป็นสัญลักษณ์ให้แก่อารมณ์ ความรู้สึก หรือปัญญาความคิดที่เกิดขึ้นในจิตด้วย ถ้าจะเปรียบกับชีวิต รูปทรงคือส่วนที่เป็นกายเนื้อหาคือส่วนที่เป็นใจ รูปทรงกับเนื้อหาจึงไม่อาจแยกกันได้ ในงานศิลปะที่ดีทั้งสองส่วนนี้จะรวมเป็นหนึ่งเดียวถ้าแยกกันความเป็นเอกภาพก็ถูกทำลาย ชีวิตของศิลปะก็ไม่อาจอุบัติขึ้นได้

2.1.3 น้ำหนักน้ำหนักอ่อน-แก่ (Value) น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงและเงาน้ำหนัก คือ ความอ่อนแก่ของวัตถุที่ถูกแสงแสงสว่าง และบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ หรือการระบายสีให้มีผลเป็นความอ่อนความแก่ของสีหนึ่ง หรือหลายสี หรือบริเวณที่มีสีขาว สีเทา และสีดำ ในความเข้มระดับต่าง

ๆ ให้งานชิ้นหนึ่ง น้ำหนักที่ใช้ตามลักษณะของแสงเงาในธรรมชาติ จะทำให้เกิดปริมาตรของรูปทรง นอกจากจะทำให้ปริมาตรและความแน่นแก่รูปทรงแล้ว น้ำหนักยังให้ความรู้สึกและอารมณ์ด้วยการประสานความอ่อนแก่ในตัวของมันเองอีกด้วย ในงานนามธรรมเราจะได้รับความรู้สึกจากความอ่อน ความแก่ของน้ำหนักที่ประสานกันอยู่ในภาพโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านรูปทรงที่ได้เข้าใจได้แต่อย่างใด²

สรุป

ทัศนธาตุเป็นสื่อสุนทรียภาพที่ศิลปินจะนำมาประกอบกัน เข้าให้เป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องหรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายนั้นประกอบกันหรือการจัดระเบียบ หรือการประสานกันเข้าของทัศนธาตุ เส้น ทัศนธาตุเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด แสดงความรู้สึกได้ด้วยตัวของมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ รูปทรง ให้ความพอใจต่อความรู้สึกสัมผัส สร้างเนื้อหาให้กับตัวรูปทรงเอง และเป็นสัญลักษณ์ให้แก่อารมณ์ ความรู้สึก และน้ำหนักน้ำหนักอ่อน-แก่ ซึ่งหมายถึงวัตถุที่ถูกแสง แสงสว่าง และบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ บริเวณที่มีสีขาว สีเทา และสีดำ ทำให้เกิดปริมาตรของรูปทรงส่งผลความรู้สึกและอารมณ์

การนำหลักทางทัศนธาตุมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

เส้น ใช้กระบวนการรูปแบบวาดเส้นสร้างสรรค์ แสดงออกด้านความรู้สึกทำให้เกิดร่องรอยต่าง ๆ ด้วยการใช้ดินสอขาว ชีต ลาก ลงบนพื้นดำ เกิดเป็นลายเส้นและแสงเงาด้วยน้ำหนักการลงดินสอขาว โดยมีผ้าแคนวาสเป็นพื้นที่รองรับในการสร้างสรรค์ผลงาน สื่อถึงความงามของเส้น และแสงเงา รูปทรงที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน แสดงวัสดุ - อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านที่ใช้เป็นประจำในการดำเนินชีวิตของครอบครัว เช่น กระจสบัญย เตากล่าน หม้อ ฯลฯ ซึ่งเครื่องมือเครื่องใช้เหล่านี้ถูกวางไว้อย่างเรียบง่าย โดยการห้อย แขนวน และวางไว้ตามมุมต่าง ๆ ของบ้านที่ง่ายต่อการหยิบใช้งาน และน้ำหนักแสงเงาภายในผลงานเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการกำหนดพื้นที่ของแสงเงา ส่วนสว่างสุด ปานกลาง และเงาสว่างน้อยสุด ลงน้ำหนักแสงเงาในระดับความเข้ม ขาว เทา ดำ ตามลำดับ

2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวาดเส้นสร้างสรรค์

2.2.1 ความหมายของการวาดเส้นสร้างสรรค์ (Mean of Creative Drawing)

การวาดเส้นสร้างสรรค์ (Creative Drawing) หมายถึง การวาดภาพด้วยเส้นที่แสดงออกด้านอารมณ์ความรู้สึก การสื่อความหมายด้วยการสร้างสรรค์เนื้อหา รูปแบบ และกลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ผลที่เกิดขึ้น

² ชลูด นิ่มเสมอ, องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531

มีความแปลกใหม่ การวาดเส้นสร้างสรรค์ (Creative Drawing) ประกอบด้วยคำว่า การวาดเส้นและสร้างสรรค์ ดังนั้นการวาดเส้นสร้างสรรค์ นอกจากต้องมีความรู้และมีทักษะด้านศิลปะแล้วยังต้องมีความคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ด้วยการวาดเส้นสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่ต้องผ่านการกลั่นกรองจากการเห็น และการรับรู้กระบวนการวาดเส้นสร้างสรรค์ประกอบด้วย การรับรู้จินตนาการและประสบการณ์ภาพพิมพ์มีความสัมพันธ์งานวาดเส้นสร้างสรรค์เพราะกลวิธีการทำแม่พิมพ์และผลสำเร็จของ งานภาพพิมพ์แสดงคุณค่าความงามและสุนทรีย์คล้ายงานวาดเส้นสร้างสรรค์

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการวาดเส้นสร้างสรรค์ (Purpose of Creative Drawing)

1. การวาดเส้นสร้างสรรค์ด้านวิจิตรศิลป์ เป็นการสร้างสรรค์เพื่อคุณค่าความงามและสุนทรีย์ แบ่งได้ 3 ประเภท คือ แบ่งตามความมุ่งหมายของการสร้างสรรค์ศิลปะ แบ่งตามเนื้อหาที่ถ่ายทอด และแบ่งตามรูปแบบที่ถ่ายทอด

2. การวาดเส้นสร้างสรรค์ด้านประยุกต์ศิลป์ เป็นการสร้างสรรค์เพื่อใช้ประโยชน์เป็นการประยุกต์ศิลปะเข้าไปในผลผลิตที่มุ่งประโยชน์ใช้สอย ได้แก่ ภาพประกอบ ภาพโฆษณา การออกแบบเครื่องแต่งกาย และการตกแต่งผลิตภัณฑ์เป็นต้นการวาดเส้นเป็นความรู้ เป็นทักษะขั้นพื้นฐานและเป็นงานขั้นเริ่มต้นที่จะพัฒนาไปสู่กระบวนการสร้างงานศิลปะทั้งในงานวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ การวาดเส้นนอกจากมีวัตถุประสงค์เพื่อการถ่ายทอดเนื้อหา เรื่องราว รูปร่าง รูปทรงของสิ่งที่มองเห็น รับรู้ ความคิดและจินตนาการแล้ว การวาดเส้นยังมีการสร้างสรรค์รูปแบบ กลวิธีและความคิดแปลกใหม่มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประเภทของการวาดเส้นสร้างสรรค์³

สรุป

การวาดเส้นสร้างสรรค์แสดงออกด้านอารมณ์ความรู้สึก คุณค่าความงามและสุนทรีย์ การสื่อความหมายด้วยการสร้างสรรค์เนื้อหา รูปแบบ และกลวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ผลที่เกิดขึ้นมีความแปลกใหม่ เป็นกระบวนการที่ต้องผ่านการกลั่นกรองจากการเห็น และการรับรู้ การสร้างสรรค์เพื่อแบ่งตามความมุ่งหมายของการสร้างสรรค์ แบ่งตามเนื้อหา และแบ่งตามรูปแบบที่ถ่ายทอดรูปแบบและเทคนิค เพื่อให้ผู้ชมได้รู้สึกซาบซึ้ง และเห็นคุณค่าทางความงามและเนื้อหาเรื่องราวที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ

³ อาจารย์ ดร.สุชาติ สุขนา, เอกสารประกอบการบรรยาย รายวิชาวาดเส้นสร้างสรรค์ ชั้น สูง, วันที่สี่ปี ค.ศ. 29 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก <https://fineart.msu.ac.th/e-documents/myfile/วาดเส้นสร้างสรรค์.pdf>

3. แนวทางศิลปกรรม

3.1 อาจารย์ทวี นันทขว้าง

รูปภาพที่ 9 อาจารย์ทวี นันทขว้าง

ที่มา : วันที่สืบค้น 29 เมษายน 2563 , เข้าถึงได้จาก

https://web.facebook.com/media/set/?set=a.389888734410623.83734.130784666987699&type=3&_rdc=1&_rdr

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) พุทธศักราช 2533 ถึงแก่กรรม วันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2534 ในงานของนายทวี นันทขว้าง คือการผสมผสานระหว่างแบบเหมือนจริงกับแบบเหนือจริง ตามแบบของตนเองอย่างอิสระผลงานของนายทวีจึงไม่ขาดไหน ทว่าเป็นไปอย่างเรียบ ๆ ประณีต ลึกซึ้ง มีสมาธิ วุฒิภาวะ และความมั่นใจ นายทวี นันทขว้าง ได้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมไว้เป็นจำนวนมาก ได้รับรางวัลเกียรติคุณเหรียญทองหลายครั้ง และได้เป็นศิลปินชั้นเยี่ยมจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ เป็นผู้หนึ่งที่บุกเบิกงานด้านจิตรกรรมที่มีอิทธิพลแก่ยุวศิลปินอีกหลายคน ในด้านวิชาการนั้น เป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศิลปากรจนเกษียณอายุราชการ เป็นศิลปินที่อุทิศตนให้กับงานศิลปะ อย่างแท้จริงหลังเกษียณอายุราชการ ได้ทุ่มเทเวลาเกือบทั้งหมดให้กับการทำงานศิลปะ เป็นศิลปินที่ไม่ยอมหยุดนิ่ง ได้พัฒนาและคลี่คลายผลงานอยู่ตลอดเวลา มีผลงานการสร้างสรรคที่ผสมผสานระหว่างแบบเหมือนจริงกับแบบเหนือจริงตามแบบของตนเอง อันเป็นคุณลักษณะพิเศษในเรื่องความงามและความรู้สึกซึ่งรังสรรค์ขึ้นมาจาก จินตนาการที่สร้างสรรค์อย่างอิสระ ผลงานในช่วงหลังจนถึงปัจจุบันไม่ขาดไหนเป็นไปอย่างเรียบ ๆ แต่มีความประณีต ลึกซึ้ง มีสมาธิ วุฒิภาวะและความมั่นใจ ถึงแม้จะไม่ไปข้างหน้าแต่ก็ไปทางลึกและทางสงบ ได้ใช้ผลงานศิลปะและวิชาการบริการสังคม

มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน และยังคงสร้างสรรค์ผลงานอยู่ตลอดเวลา นับว่าเป็นศิลปินผู้มีคุณสมบัติเพียบพร้อมทุกประการ เป็นแบบอย่างที่ดียิ่งแก่อนุชนรุ่นหลัง⁴

ผลงานของอาจารย์ทวี นันทขว้าง ในสมัยยังหนุ่มจะเป็นงานอิมเพรสชันนิสม์ งานของอาจารย์ในช่วงแรกนั้น มีเอกลักษณ์ด้วยการป้ายสี ฉับพลัน อย่างรวดเร็ว แม่นยำ ด้วยที่แปลงกว้างก่อนจะจบงานด้วยการตัดเส้นรอบ ๆ รูปทรงต่าง ๆ เน้นความหนักแน่น เนื้อหาของภาพ ในยุคแรกมักเป็นภาพวัด ภาพหุ่นนิ่ง และภาพเหมือนบุคคล หลังจากนั้น เมื่ออาจารย์มีอายุมากขึ้น ท่านจึงค่อย ๆ บรรจงใส่รายละเอียดยิบย่อยลงในภาพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภาพดอกบัว กล้วยไม้ ภาพทิวทัศน์ ชุนเขา และภาพป่าดงพงไพร ที่ดูสบายตา ผลงานของอาจารย์ทวี นันทขว้าง ในยุคนี้มีเอกลักษณ์มีความลึกล้ำของภาพไม่ได้เลียนแบบธรรมชาติ สิ่งที่ทำเพิ่มเติมคือและตัดทอนสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติ นำมาจัดองค์ประกอบในบรรยากาศที่เหมือนอยู่ในความฝัน⁵

รูปภาพที่ 10 ผลงานอาจารย์ ทวี นันทขว้าง

ชื่อผลงาน ดอกบัว ขนาด 120×181 ซม. ปีที่สร้าง พ.ศ. 2499

รางวัลเกียรติคุณอันดับ 1 เหรียญทอง การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 7

ที่มา : วันที่สืบค้น 29 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก

http://art2.culture.go.th/index.php?case=galleryPrintingDetail&file_pri_id=2039&pri_id=16

⁴ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, ศิลปินแห่งชาติ, วันที่สืบค้น 30 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก https://web.facebook.com/media/set/?set=a.389888734410623.83734.130784666987699&type=3&_rdc=1&_rdr

⁵ Great Stars Arts Show, อาจารย์ทวี นันทขว้าง, วันที่สืบค้น 30 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.greatstarsartshow.com/art/11622>

รูปภาพที่ 11 ผลงานอาจารย์ ทวี นันทขว้าง

ชื่อผลงาน แจกันดอกไม้ (Flowers)

ขนาด 121 x 70 cm.

ปีที่สร้าง พ.ศ. 2496

ที่มา : วันที่สืบค้น 29 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก

http://art2.culture.go.th/index.php?case=galleryPrintingDetail&file_pri_id=2039&pri_id=16

สรุป

ผลงานของอาจารย์ทวี นันทขว้าง มีการผสมผสานระหว่างแบบเหมือนจริงกับแบบเหนือจริง มีความลึกซึ้งของภาพไม่ได้เลียนแบบธรรมชาติ สิ่งที่ทำเพิ่มเติมคือและตัดทอนสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติ นำมาจัดองค์ประกอบในบรรยากาศที่เหมือนอยู่ในความฝันมีเอกลักษณ์ด้วยการป้ายสี ฉับพลัน อย่างรวดเร็ว แม่นยำ ด้วยที่แปรงกว้าง ก่อนจะจบงานด้วยการตัดเส้นรอบ ๆ รูปทรงต่าง ๆ เน้นความหนักแน่นเนื้อหาของภาพ

3.2 ศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน

รูปภาพที่ 12 ภาพศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน

ที่มา : วันที่สืบค้น 29 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก

<http://www.queengallery.org/th/exhibitions/past/artist?artist=6453>

ชีวิตเรียบง่ายในวิถีชนบท ตั้งแต่วัยเยาว์ทำให้ นิวัฒน์ ชูทวน ศิลปินรุ่นใหม่ซึ่งได้รับรางวัลมากมายระดับประเทศอย่างจิตรกรรมบัวหลวง และพุกันทอง สร้างสรรค์จิตรกรรมในชุด "ภาพสะท้อนของชีวิต" เพื่อบอกเล่าเรื่องราวของความเป็นไทย และเอกลักษณ์ท้องถิ่น ภูมิปัญญาและจิตวิญญาณชนบท ที่ถูกกลั่นกรองผ่านช่วงเวลาได้ถูกสะสมอยู่ในรูปทรง พื้นผิวของสถาปัตยกรรม ข้าวของเครื่องใช้ และวัฒนธรรมประเพณี รวมไปถึงอุปนิสัย ความเป็นอยู่บนวิถีแห่งความพอเพียง ความเรียบง่าย น้ำใจไมตรี และขนบธรรมเนียมต่าง ๆ

นิวัฒน์ ชูทวน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เกียรตินิยมอันดับ 2 และระดับปริญญาโท จาก คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นิวัฒน์ได้ร่วมจัดแสดง นิทรรศการเดี่ยวและกลุ่ม ทั้งยังเข้าร่วมประกวดในเวทีระดับประเทศ และได้รับรางวัลมากมาย อาทิ การประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปี พ.ศ. 2554 รางวัลยอดเยี่ยม “พุกันทอง” การประกวดจิตรกรรมบัวหลวง ได้รับรางวัลที่ 1 เหรียญทองในปี พ.ศ.2554 และรางวัลที่ 3 เหรียญทองแดง ถึง 3 ครั้งในปี พ.ศ.2552, 2553 และ 2555 ปัจจุบัน นิวัฒน์ ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ประจำ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ - การออกแบบผลิตภัณฑ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

"เนื้อหาของงานชุดนี้พูดถึงความเรียบง่ายของวิถีชีวิตชนบทที่ผมได้สัมผัสมา โดยพื้นเพผมเป็นคนภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก็เลยอยากจะหยิบเรื่องใกล้ตัวมาทำงาน เป็นเรื่องที่เราสัมผัสผูกพันมาตั้งแต่เด็กคือหมู่บ้านชาวประมงมานำเสนอ ใช้ข้อมูลจากที่เคยเห็นมาเอง จากหนังสือจากสถานที่จริง ที่ผมออกไปค้นคว้าข้อมูลรูปแบบบ้านที่สื่อออกไปเป็นหมู่บ้านชาวประมงดั้งเดิมที่หาดูได้ยาก มาบวกกับจินตนาการสร้างเป็นผลงานศิลปะขึ้นมา โดยนำภาพของบ้านมาจัดวางในรูปแบบที่ไม่เน้นความสมจริง แต่ให้ความสำคัญกับการจัดวาง ตามองค์ประกอบทางศิลปะเพื่อให้เกิดความงาม" ในยุคเริ่มต้น นิวัฒน์ ชูทวน ได้รับแรงบันดาลใจจาก อาจารย์ดำรง วงศ์อุปราช ศิลปินแห่งชาติ เป็นต้นแบบของการเขียนภาพ เขาได้ค้นพบเทคนิควิธีการสร้างพื้นผิวหลังคามุงจาก โดยการนำเอาหญ้าแห้งมาลากให้เกิดร่องรอยในขณะที่ยังสด ซึ่งถือเป็นเทคนิคเฉพาะตัวอย่างแท้จริงทำให้งานของนิวัฒน์มีความเป็นเอกลักษณ์และสวยงามอย่างเรียบง่าย

นอกเหนือจากรูปแบบของบ้านเรือนไทยภาคใต้ที่หยิบยกมานำเสนอ ศิลปินยังบอกเล่าถึงกิจกรรมของคนที่อาศัยอยู่ในบ้าน และชุมชนนั้น โดยนำเสนอผ่านภาพของวัสดุข้าวของเครื่องใช้หลายชนิดที่จัดวางหรือห้อยแขวนอยู่กับฝาผนังหรือเพดาน บางภาพมีกรงนกเขา สะท้อนภาพของวิถีชีวิตอันเรียบง่าย แม้จะมุ่งนำเสนอวิถีชีวิตของ "คน" ผ่านรูปแบบของบ้านเรือน แต่ในผลงานชุดนี้ก็กลับไม่มีภาพของ "คน" ปรากฏอยู่เลย ซึ่งเป็นความตั้งใจของศิลปินที่ไม่ต้องการให้ภาพ "คน" เข้าไปกำหนดกรอบการรับรู้ ทัศนคติ และจินตนาการของผู้ชมงาน

"ถ้าดูในรูปจะเห็นว่าไม่มีภาพคนเลย ผมเจตนาไม่ต้องการใส่คนเข้าไปในภาพ แต่ถ้าดูดี ๆ จะให้ความรู้สึกเหมือนว่ามีคนอยู่ โดยลักษณะการวางข้าวของเครื่องใช้ที่อยู่ตามจุดต่าง ๆ มีการใช้งานอยู่ มีเครื่องมือประกอบอาชีพ มีสิ่งที่บ่งบอกวัฒนธรรมบางอย่าง อย่างการมีกรงนกอยู่ในบ้าน หรือภาพของประตู หน้าต่างที่เปิดอยู่ เป็นการสื่อว่าบ้านหลังนี้คนอยู่โดยไม่ต้องใส่ตัวละครเข้าไป ผมมองว่าถ้ามีภาพของคนอยู่จะเป็นการเล่าเรื่องมากเกินไป ไปจำกัดจินตนาการคนดู อยากให้คนที่มาดูภาพแล้วคิดต่อไปได้ว่า คนในบ้านอาจจะออกไปทำงาน หรืออาจจะพักผ่อนอยู่ในบ้านก็ได้"

"อยากให้มาชมงานชุดนี้ เพราะผมนำเสนอทั้งในแง่ของคุณค่าทางศิลปะ ส่วนเนื้อหา เรื่องราวหรือเจตนาอีกส่วนหนึ่งของผมคือต้องการสื่อถึงสังคม วิถีชีวิตชนบทสมัยก่อนที่อยู่ร่วมกันเป็นหมู่บ้าน โดยไม่ต้องมีรั้วเหมือนปัจจุบัน คนเมื่อก่อนคิดว่ารั้วที่ดีที่สุดคือเพื่อนบ้าน เพราะเพื่อนบ้านสามารถดูแลบ้านเราเวลาเราไม่อยู่ ผมจึงทำงานชุดนี้ขึ้นมาเพื่อสื่อถึงความสงบ สามัคคี ความเอื้อเฟื้อของคนชนบทซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และความเป็นไทยที่ปัจจุบันหาดูได้ยากขึ้นทุกที" ศิลปินสรุป ⁶

⁶ ชาติป สุวรรณทอง, ภาพสะท้อนของชีวิต สงบงามในความเรียบง่าย-กรุงเทพฯธุรกิจ, เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก

สรุป

ผลงานของนิวัฒน์ ชูทวน ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านวัสดุข้าวของเครื่องใช้ สะท้อนถึงสภาพชีวิตอันเรียบง่าย ได้รับแรงบันดาลใจจากอาจารย์ดำรง วงศ์อุปราช ด้วยเทคนิคการสร้างพื้นผิวโดยการนำหญ้าแห้งมาลากให้เกิดร่องรอยในขณะที่สียังหมาด ทำให้งานมีเอกลักษณ์และสวยงามอย่างเรียบง่าย

รูปภาพที่ 13 ผลงานศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน

ชื่อผลงาน ครว้ไต้

ขนาด 120 x 190 ซม

ศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน

ที่มา : วันที่สืบค้น 30 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก

<http://www.queengallery.org/th/exhibitions/past/artist?artist=6453#>

รูปภาพที่ 14 ผลงานศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน

ชื่อผลงาน ใต้ถุน

ขนาด 130 x 170 ซม.

ศิลปิน นิวัฒน์ ชูทวน

ที่มา : วันที่สืบค้น 30 เมษายน 2563 , เข้าถึงได้จาก

<http://www.queengallery.org/th/exhibitions/past/artist?artist=64>

3.3 ศิลปิน สุพร แก้วดา

รูปภาพที่ 15 ภาพศิลปิน สุพร แก้วดา

ที่มา : วันที่สืบค้น, 30 เมษายน 2563 ,

เข้าถึงได้จาก http://www.barameofart.com/artist_detail.php?id=203&lang=

ลักษณะของผลงานและแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปิน การใช้เทคนิคพื้นฐานที่สุดคือการวาดเส้นเพราะสะดวกรวดเร็ว และตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ความคิด และจินตนาการได้ดีที่สุด งานของผมจะมีลักษณะขาว เทา ดำ ซึ่งเกิดจากการใช้ดินสอไขสีขาววาดลงบนพื้นสีดำ โดยจะให้น้ำหนักอ่อนเข้มไปตามรูปทรงที่กำหนดไว้และแต่งเติมลวดลายต่าง ๆ ตามจินตนาการที่เก็บเกี่ยวจากประสบการณ์ในการเขียนลายไทยหรือลายที่ตัดทอน ดัดแปลงจากธรรมชาติเพื่อบอกเล่าเรื่องราว สื่อความหมายที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ละชุดของผลงาน ที่น่าสนใจอีกอย่างในตัวผลงานคือการได้หาแนวทางทิศทางใหม่ ๆ มาผสมผสานพัฒนารูปแบบและแนวคิดตลอด⁷

สติ (Right mindfulness) ผลงานของ สุพร แก้วดา เป็นผลงานจิตรกรรมที่นำเอาศิลปะการวาดเส้นมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไทยร่วมสมัย สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิด คุณค่าทางปรัชญาทางพุทธศาสนาที่ทำให้มนุษย์ได้คิดว่า รูป-นาม ที่เป็นของไม่เที่ยง เกิดขึ้นตั้งอยู่และดับไปตามเหตุ ควรพึงมีสติ ตั้งมั่น ไม่หวั่นไหวโดยง่ายไปกับแรงปรารถนา จนเกิดความทุกข์ แม้แต่ความสุขที่เกิดขึ้นก็อย่าได้ชะล่าใจ เมื่อมีความรู้สึกทุกข์แล้ว ให้มีสติ รู้จัก ตามรู้ พิจารณาให้เห็นตามที่เป็น จะทำให้จิตใจของเราเป็นอิสระต่อความทุกข์ ผลงานชุดนี้ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2558 6 ชิ้น และพ.ศ. 2559 7 ชิ้น เป็นการวาดเส้นเพื่อกำหนดรู้ด้วยสติ ผึกฝน อบรมจิตใจของตนบนโครงสร้างที่มีความเคลื่อนไหวแปรเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาตามเหตุปัจจัยที่ปรากฏให้เห็นทางธรรมชาติและเลือกเอามาเป็นแก่นสาระในงานในครั้งนี้ เพื่อกระตุ้นตัวเองและผู้พบเห็นสังขธรรมธรรมตาของธรรมชาติ

สุพร แก้วดา ศิลปินที่ได้ชื่อว่าเป็น ศิลปินดินสอไข จากการวาดเส้นที่ใช้ดินสอไขและลายเส้นต่าง ๆ ที่ทำให้เห็นลวดลายที่พิถีพิถันสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นมาให้เห็นลวดลายที่มีความพลิ้วไหวเคลื่อนไหวไปตามอารมณ์ ความสะเทือนใจของศิลปินเอง สุพร แก้วดา เป็นศิลปินที่เกิดในพื้นที่ที่ห่างไกลความเจริญ ได้ต่อสู้ ผ่านฟัน ผลักดันตัวเองจนประสบความสำเร็จ ทำให้ได้เห็นถึงสุนทรียภาพชั้นลึกซึ้ง จนมีมูลค่าในระดับชาติได้รับการคัดเลือกให้ไปจัดนิทรรศการ ดุงานและปฏิบัติงานศิลปะในสหรัฐอเมริกาโดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และยังได้รับรางวัลชนะเลิศต่าง ๆ อาทิ เช่น รางวัลชนะเลิศ ทักษะวิชาชีพศิลปะหัตถกรรมลายรดน้ำ รางวัลชนะเลิศ วาดภาพแห่งเทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี รางวัลยอดเยี่ยมการประกวดศิลปกรรม นำสิ่งที่ดีสู่อชีวิต ครั้งที่21 ประจำปี 2552 โดยบริษัท โตชิบาประเทศไทย, รางวัลเกียรติคุณอันดับ 1 เหรียญทองประเภทจิตรกรรม การแสดง

⁷ สุพร แก้วดา ศิลปะเชียงราย, วันที่สืบค้น 30 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก

https://web.facebook.com/ChiangRaiCityofArt/posts/863788137143453/?_rdc=1&_rdr

ศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 56 ,รางวัล Purchase Prizes การแสดงภาพพิมพ์และวาดเส้นนานาชาติ ครั้งที่ 3⁸

สรุป

ผลงาน ศิลปิน สุพร แก้วดา สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิด คุณค่าทางปรัชญาทางพุทธศาสนาที่ทำให้มนุษย์ได้คิดว่า รูป-นาม ที่เป็นของไม่เที่ยง เกิดขึ้นตั้งอยู่และดับไปตามเหตุ ควรพึงมีสติตั้งมั่นไม่หวั่นไหวโดยง่ายไปกับแรงปรารถนา จนเกิดความทุกข์ ใช้ดินสอไขสีขาววาดลงบนพื้นสีดำ โดยจะให้น้ำหนักอ่อนเข้มไปตามรูปทรงที่กำหนดไว้ และแต่งเติมลวดลายต่างๆ ตามจินตนาการที่เก็บเกี่ยวจากประสบการณ์ในการเขียนลายไทยหรือลายที่ตัดทอน ดัดแปลงจากธรรมชาติเพื่อบอกเล่าเรื่องราว

รูปภาพที่ 16 ผลงานศิลปิน สุพร แก้วดา

ชื่อผลงาน สติ (Right mindfulness)

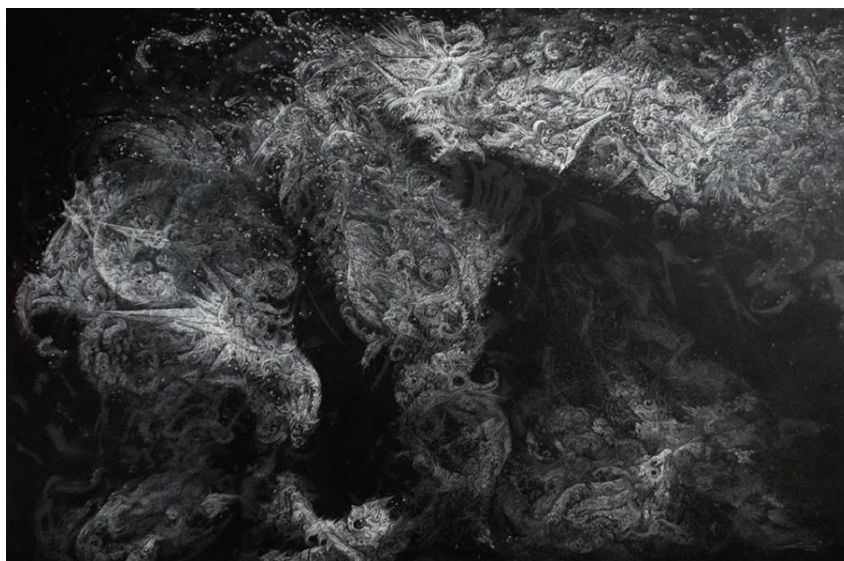
ศิลปิน สุพร แก้วดา

ที่มา : วันที่สืบค้น 30 เมษายน 2563 , เข้าถึงได้จาก

<http://www.portfolios.net/events/rightmindfulness>

⁸ นิทรรศการสติ, วันที่สืบค้น 30 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก

<http://www.portfolios.net/events/rightmindfulness>

รูปภาพที่ 17 ผลงานศิลปิน สุพร แก้วดา

ชื่อผลงาน สติ (Right mindfulness)

ศิลปิน สุพร แก้วดา

ที่มา : วันที่สืบค้น 30 เมษายน 2563 , เข้าถึงได้จาก

<http://www.portfolios.net/events/rightmindfulness>

3.4 วินเซนต์ แวนโก๊ะ

รูปภาพที่ 18 ศิลปิน วินเซนต์ แวนโก๊ะ

ที่มา : วันที่สืบค้น, 30 เมษายน 2563 เข้าถึงได้จาก

<https://www.pinterest.ca/pin/366058275949591517/>

รูปภาพที่ 19 ผลงานศิลปิน วินเซนต์ แวนโก๊ะ

ชื่อผลงาน The Potato Eater (คนกินมันฝรั่ง) ปี ค.ศ.1885

ศิลปิน วินเซนต์ แวนโก๊ะ

ที่มา : วันที่สืบค้น 30 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก <https://minimore.com/b/VgAsa/1>

ผลงาน The Potato Eater (คนกินมันฝรั่ง)

เป็นลักษณะการทำงานในยุคแรกของเขา คือ ยุค (Dutch Period) มีลักษณะเน้นสีหม่นหมอง มีการแสดงออกไปในทางลัทธิเรียลลิสต์ มีแนวโน้มไปในทางมนุษยธรรม เห็นอกเห็นใจคนจน ต้องการสะท้อนภาพชีวิตที่ยากไร้ เป็นช่วงเริ่มต้นในวงการศิลปะอย่างเต็มตัวที่เมืองบอร์เนจ เขาวาดภาพอย่างหนัก ภายใต้หมอกควันอันแสนสกปรกของเหมืองถ่านหิน ภายในกระท่อมอันผุพังของเหล่ากรรมกรผู้ยากไร้ สะท้อนภาพชีวิตที่ขัดสน ภาพ “คนกินมัน” ซึ่งเป็นผลงานชิ้นเยี่ยมชิ้นหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงอาหารของคนงานเหล่านั้น คือ มันฝรั่งต้มอาหารเช้า กลางวัน และเย็น ทุกวัน เดือน ปี แวนโก๊ะรับเอาอิทธิพลความสะเทือนใจต่อสภาพความเป็นอยู่ การแสดงออกของทฤษฎีการเลียนแบบที่มีต่อภาพนี้คือ ภาพชีวิตความเป็นอยู่ ของกรรมกรเหมือง การใช้ชีวิตแต่ละวันของการกินมันฝรั่งซ้ำแล้วซ้ำเล่าทุกวัน ความจริงของคนเหล่านั้นที่แสนขัดสน ในงานใช้สีหม่นหมองทำให้ภาพอัดอั้นเป็นอย่างมาก บรรยากาศโดยรวมในภาพบิบบิ้นอารมณ์ความรู้สึกว่าชีวิตกรรมกรเหมืองเหล่านี้ น่าสงสารเพียงใด ต้องจำนนต่อสภาพที่ตนเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้องใช้ชีวิตด้วยการรอความหวังไปเรื่อยไม่จบสิ้น ทั้งอารมณ์ของตัวละครในรูป แสดงออกต่อกันด้วยความอาทร แววตาที่ยอมต่อทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีข้อยกเว้นแก่คนกลุ่มนี้ ตะเกียงเพียงอันเดียว มีไฟพอที่จะทำให้รู้สึกถึงความหวังที่น้อยนิดเหลือเกิน

บ้างก็อยากจะหลุดพ้น ภาระมากมายที่ผูกพันกับชีวิตพวกเขา แต่อีกมุมหนึ่งกลับรู้สึกถึงความอบอุ่นที่ผู้คนเหล่านี้มีให้กัน มองได้จากสายตาของกรรมกรเหมืองพวกนี้ การแบ่งปัน ความไม่เรื่องมากมีเท่าไรก็กินเท่านั้น

การแสดงออกของการเลียนแบบหลักๆของรูปนี้เป็นการเน้นการลอกสีของบรรยากาศสภาพแวดล้อม สภาพความเป็นอยู่ของคนเหมือง การใช้พู่กันปาดป้ายไปโดยที่ไม่ระบายนี้นแสดงออกถึงความหยาบกระด้างของผิวหนังของคนกลุ่มนี้และแสดงออกของกลุ่มเรียลลิสต์ ซึ่งนิยมกันมากในยุคนี้⁹

สรุป

ภาพเขียน คนกินมัน The Potato Eater วินเซนต์ แวนโก๊ะ แสดงความเป็นมนุษย์ธรรมดาเห็นอกเห็นใจคนจนและต้องการสะท้อนภาพชีวิตที่ยากไร้ การแสดงออกของทฤษฎีการเลียนแบบภาพชีวิตความเป็นอยู่ของกรรมกรเหมือง สะท้อนภาพชีวิตที่ขัดสน ภาพ “คนกินมัน” ผลงานใช้สีหม่นหมองทำให้ภาพอึดอัดเป็นอย่างมาก บรรยากาศโดยรวมในภาพบิบบิ้นอารมณ์ความรู้สึกว่าชีวิตกรรมกรเหมืองเหล่านี้น่าสงสารแต่อีกมุมหนึ่งกลับรู้สึกถึงความอบอุ่นและการแบ่งปัน

ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางผลงานของศิลปินที่มีผลต่อการสร้างสรรค์

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ และได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางที่ได้รับจากผลงานของศิลปิน ในการศึกษาผลงานของศิลปินที่มีแนวคิด เทคนิค และวิธีการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าจึงได้นำกระบวนการคิด รูปแบบ เทคนิค วิธีการ ตลอดจนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับแนวทางมาจากศิลปินเป็นแนวทางแก้ไข และประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ที่สุด

⁹ การวิจารณ์งานศิลปะตามทฤษฎีทางสุนทรียศาสตร์, วันที่สี่สิบสาม 30 เมษายน 2563, เข้าถึงได้จาก<http://aditepnarakhmak.blogspot.com/2012/07/4.html>

ตารางที่ 1 วิเคราะห์แนวทางผลงานของศิลปินที่มีผลต่อการสร้างสรรค์

ภาพผลงานศิลปิน	วิเคราะห์ผลงานศิลปิน			แนวทางที่มีผลต่อการสร้างสรรค์
	แนวคิด	รูปแบบ	เทคนิค	
 <p>อาจารย์ทวี นันทขว้าง</p>	<p>ไม่เลียนแบบจากธรรมชาติ แต่เพิ่มเติมและตัดทอนสิ่งที่มีอยู่ในธรรมชาติ นำมาจัดองค์ประกอบใหม่</p>	<p>ใช้ฟูก้นป้ายสี ฉับพลันและรวดเร็วแม่นยำ ด้วยที่แปรง กว้าง ๆ และเก็บรายละเอียดด้วยการตัดเส้น เน้นความหนักแน่นเนื้อหาของภาพ</p>	<p>สีน้ำมันบนกระดาษอัด</p>	<p>นำแนวคิดเรื่องของการจัดองค์ประกอบไม่ได้ยึดตามหลักความจริงแต่เพิ่มหรือตัดทอนสิ่งนั้นเพื่อสร้างองค์ประกอบใหม่ให้สมบูรณ์</p>
 <p>นิวัฒน์ ชูทวน</p>	<p>บอกเล่าถึงความอบอุ่น เรียบง่าย ความสงบที่ถูกกลั่นกรองมาจากความประทับใจและจินตนาการ</p>	<p>สร้างพื้นผิวหลังคามุงจาก โดยการนำเอาหญ้าแห้งมาลากให้เกิดร่องรอย ในขณะที่สียังหมาด</p>	<p>ใช้ร่องรอยที่เกิดจากวัสดุเป็นตัวนำในการสร้างสรรค์ โดยเกิดจากการทดลองเทคนิคส่วนตัว</p>	<p>นำแนวคิดเรื่องราวความประทับใจในชนบทมาปรับใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภาพผลงานศิลปะ	วิเคราะห์ผลงานศิลปะ			แนวทางที่มีผลต่อการสร้างสรรค์
	แนวคิด	รูปแบบ	เทคนิค	
 สุปร แก้วดา	คุณค่าทางปรัชญาพุทธศาสนาที่ทำให้มนุษย์คิดว่ารูป-ธรรม ที่เป็นของไม่เที่ยง เกิดขึ้นตั้งอยู่ดับไปตามเหตุ	เขียนลายไทยหรือลายตัดทอนตัดแปลงจากธรรมชาติเพื่อบอกเล่าเรื่องราว	ดินสอไขสีขาวบนพื้นดำ	นำเทคนิคการลงน้ำหนักแสงเงาด้วยดินสอขาวบนพื้นดำมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน
 วินเซนต์ แวนโก๊ะ	ความเป็นมนุษย์ธรรม การเห็นอกเห็นใจคนจน สะท้อนภาพชีวิตที่ยากไร้	ลอกสีของบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สภาพความเป็นอยู่ของคนเหมือน ใช้พู่กันปาดป้ายไปโดยไม่ระบายนให้เรียบ	สีน้ำมันบนผ้าใบ	นำแนวคิดเรื่องของการสะท้อนสภาพความเป็นชนบทมาปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์” ต้องการสะท้อนบรรยากาศของช่วงเวลาความทรงจำของข้าพเจ้ากับครอบครัวที่อำเภอกันทรลักษณ์ โดยการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านด้วยบรรยากาศของแสงเงา และมีการจัดองค์ประกอบให้มีความสมบูรณ์สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ

1. แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์
2. รูปแบบของงานสร้างสรรค์
3. วิธีการดำเนินงาน
 - 3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.2 การสร้างภาพร่างต้นแบบ
 - 3.3 การสร้างสรรค์ผลงาน
4. รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน
5. วัสดุ-อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์
6. เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการสร้างสรรค์
7. ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์
 - 7.1 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 1
 - 7.2 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 2
 - 7.3 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 3
 - 7.4 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 4
 - 7.5 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 5
 - 7.6 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 6

1. แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

ได้รับแนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ จากการศึกษาการทำงานช่างไกลบ้าน ทำให้รู้สึกคิดถึงเรื่องราวความทรงจำ ที่ตอกย้ำทำให้ระลึกถึงภาพบรรยากาศที่เคยใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านเกิด อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ จึงเกิดเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์งาน โดยถ่ายทอดในรูปแบบเนื้อหาเรื่องราวจากประสบการณ์ตรงที่ได้สัมผัส ผสมผสานกับอารมณ์ความรู้สึก หวนนึกถึงครอบครัวของข้าพเจ้าที่ชนบท มุ่งเน้นการแสดงออกผ่านเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน ด้วยกระบวนการทางทัศนศิลป์ จิตรกรรม 2 มิติ ในรูปแบบวาดเส้นสร้างสรรค์ ด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ

2. รูปแบบของงานสร้างสรรค์

รูปแบบของงานสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ โดยการร่างภาพต้นแบบและทดลองสร้างสรรค์ด้วยการใช้เกรยอง ดินสอEE และดินสอขาว เป็นวัสดุในการวาดเส้นเพื่อค้นหาเทคนิคที่มีความเฉพาะตน รวมทั้งวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบในด้านรูปทรง เนื้อหาเรื่องราวภายในภาพให้สอดคล้องและสมบูรณ์ก่อนที่จะไปขยายเป็นผลงานจริง

3. วิธีการดำเนินงาน

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากสถานที่จริง โดยการกลับไปบ้านเกิดที่ อำเภอกันทรลักษณ์ เพื่อสำรวจความรู้สึกและสัมผัสบรรยากาศในสถานที่ต่าง ๆ ที่เคยใช้ชีวิตอยู่ในชนบท เก็บข้อมูลด้วยการร่างภาพต้นแบบในสถานที่ที่เราประทับใจ และมีความรู้สึกกับสถานที่นั้น ๆ และบันทึกข้อมูลด้วยกล้องถ่ายรูปเพื่อนำมาวิเคราะห์แนวเรื่อง เพื่อหาความชัดเจนทั้งในด้านรูปทรงและการจัดองค์ประกอบ รวมถึงการค้นหาเทคนิควิธีการ เพื่อตอบสนองสู่แนวคิดที่จะสื่อถึงบรรยากาศของความทรงจำที่อำเภอกันทรลักษณ์

รูปภาพที่ 20 ภาพถ่ายลงสำรวจพื้นที่จากสถานที่จริงที่อำเภอกันทรลักษ์

รูปภาพที่ 21 ภาพถ่ายข้อมูลที่นำมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์

รูปภาพที่ 22 ภาพถ่ายข้อมูลที่ทำมาเป็นแบบในการสร้างสรรค์

รูปภาพที่ 23 ภาพถ่ายข้อมูลที่นำมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์

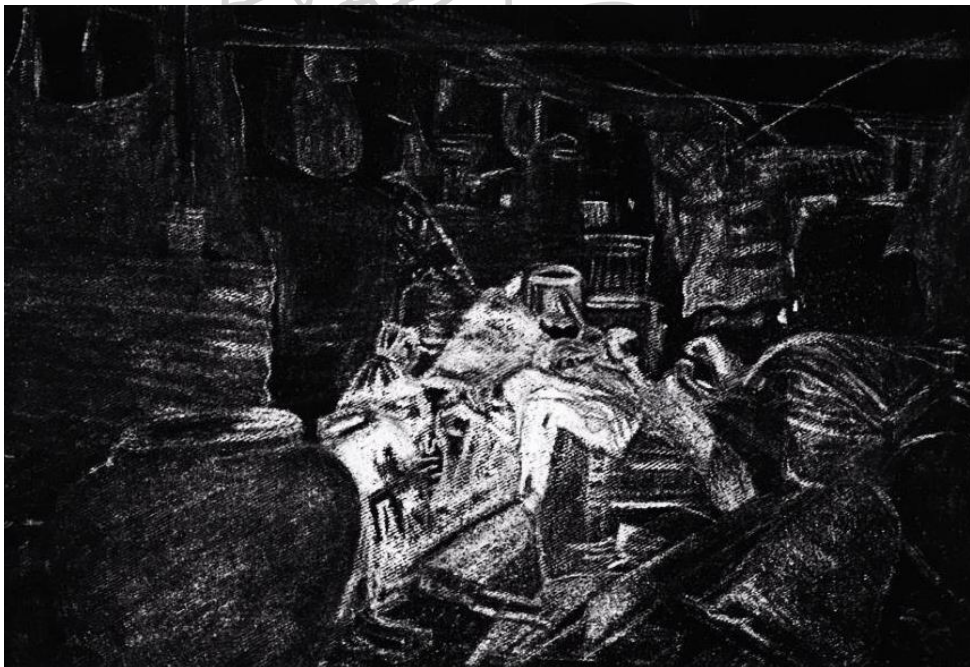
รูปภาพที่ 24 ภาพถ่ายข้อมูลที่ทำมาเป็นแบบในการสร้างสรรค์

3.2 การสร้างภาพร่างต้นแบบ

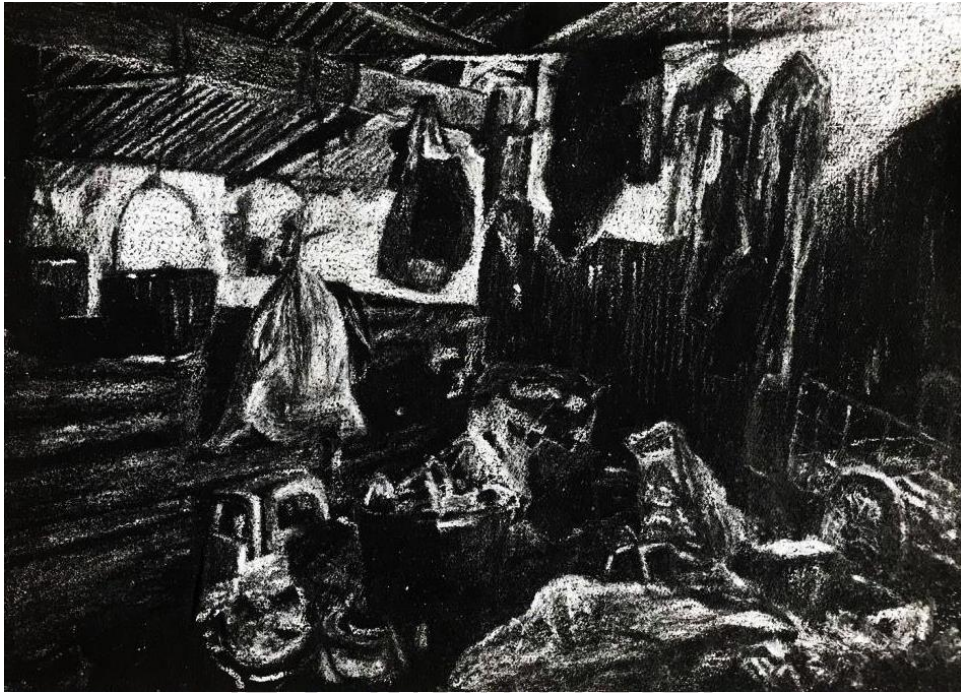
เกิดจากการลงพื้นที่สำรวจและจัดทำภาพร่างจากสถานที่จริง ซึ่งในการสร้างภาพต้นแบบนั้น ได้แสดงถึงความเป็นวิถีชีวิตที่เป็นปัจจุบัน ผ่านรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านในลักษณะต่าง ๆ โดยการเลือกมุมมองที่แสดงถึงความเป็นชนบท และตรงกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการนำเสนอ นำมาสร้างภาพร่างขนาด A4 รูปแบบวาดเส้นสร้างสรรค์ ด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ และนำภาพถ่ายที่ถูกปรับให้มีน้ำหนักที่เป็นขาว เทา ดำ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์นำมาประกอบการจัดทำภาพต้นแบบและองค์ประกอบเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

รูปภาพที่ 25 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 1

รูปภาพที่ 26 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 2

รูปภาพที่ 27 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 3

รูปภาพที่ 28 ภาพร่างต้นแบบชิ้นที่ 4

5. วัสดุ – อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

รูปภาพที่ 29 วัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

6 เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ

รูปภาพที่ 30 แสดงขั้นตอนการเตรียมผ้าแคนวาสเพื่อรองพื้น

รูปภาพที่ 31 แสดงขั้นตอนการรองพื้นดำด้วยสื่อน้ำพลาสติกสีดำ

รูปภาพที่ 32 แสดงขั้นตอนการร่างภาพ

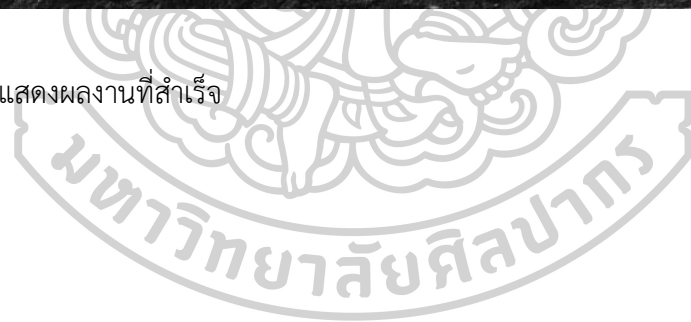
รูปภาพที่ 33 แสดงขั้นตอนการลงน้ำหนักส่วนที่สว่างโดยใช้ดินสอขาว

รูปภาพที่ 34 แสดงขั้นตอนการเก็บรายละเอียด

รูปภาพที่ 35 แสดงผลงานที่สำเร็จ

7. ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์

7.1 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 1

รูปภาพที่ 36 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ขั้นที่ 1

ชื่อผลงาน	-
เทคนิค	ดินสอขาวบนพื้นดำ
ขนาด	50 x 70 ซม.
ปีที่สร้าง	2562
ผู้สร้างสรรค์	เอกชัย ไกรงาม

7.2 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

รูปภาพที่ 37 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน -

เทคนิค ดินสอขาวบนพื้นดำ

ขนาด 80 × 110 ซม.

ปีที่สร้าง 2562

ผู้สร้างสรรค์ เอกชัย ไกรงาม

7.3 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

รูปภาพที่ 38 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3

ชื่อผลงาน	-
เทคนิค	ดินสอขาวบนพื้นดำ
ขนาด	70 × 110 ซม.
ปีที่สร้าง	2562
ผู้สร้างสรรค์	เอกชัย ไกรงาม

7.4 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4

รูปภาพที่ 39 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4

ชื่อผลงาน	-
เทคนิค	ดินสอขาวบนพื้นดำ
ขนาด	90 × 120 ซม.
ปีที่สร้าง	2562
ผู้สร้างสรรค์	เอกชัย ไกรงาม

7.5 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5

รูปภาพที่ 40 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 5

ชื่อผลงาน	-
เทคนิค	ดินสอขาวบนพื้นดำ
ขนาด	80 × 120 ซม.
ปีที่สร้าง	2562
ผู้สร้างสรรค์	เอกชัย ไกรงาม

7.6 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6

รูปภาพที่ 41 ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 6

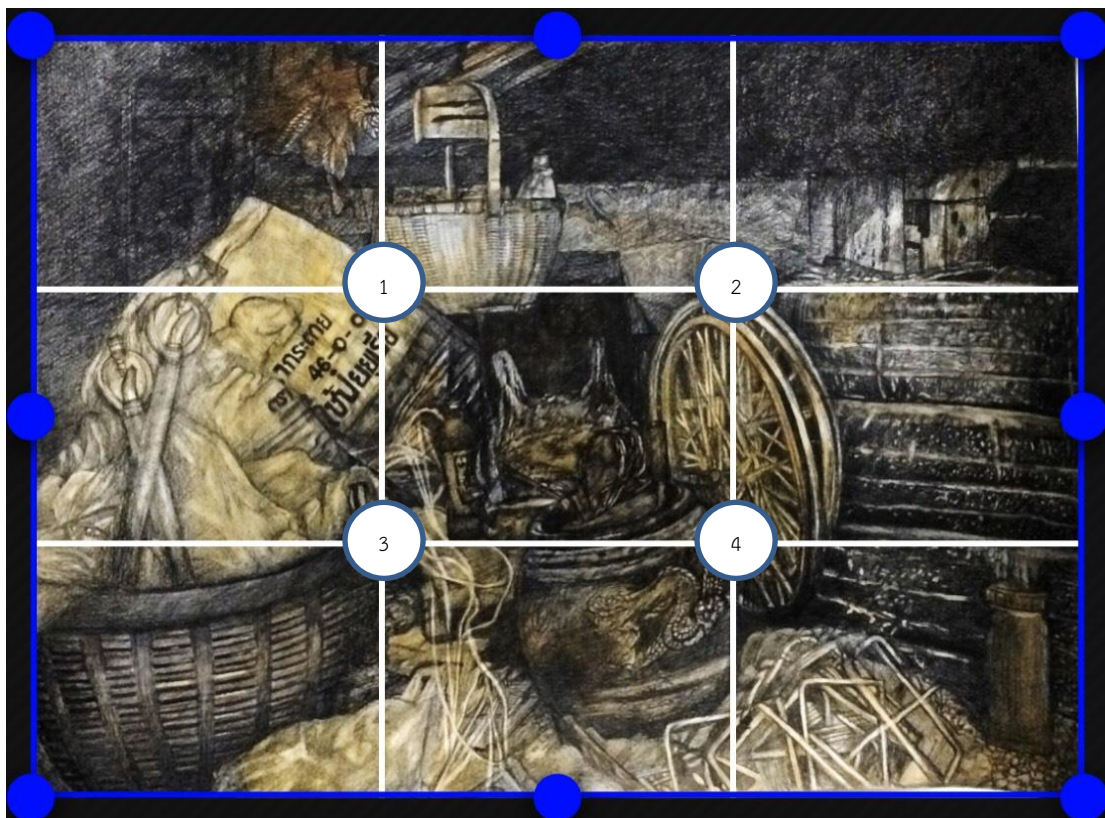
ชื่อผลงาน

เทคนิค ดินสอขาวบนพื้นดำ

ขนาด 140 × 180 ซม.

ปีที่สร้าง 2562

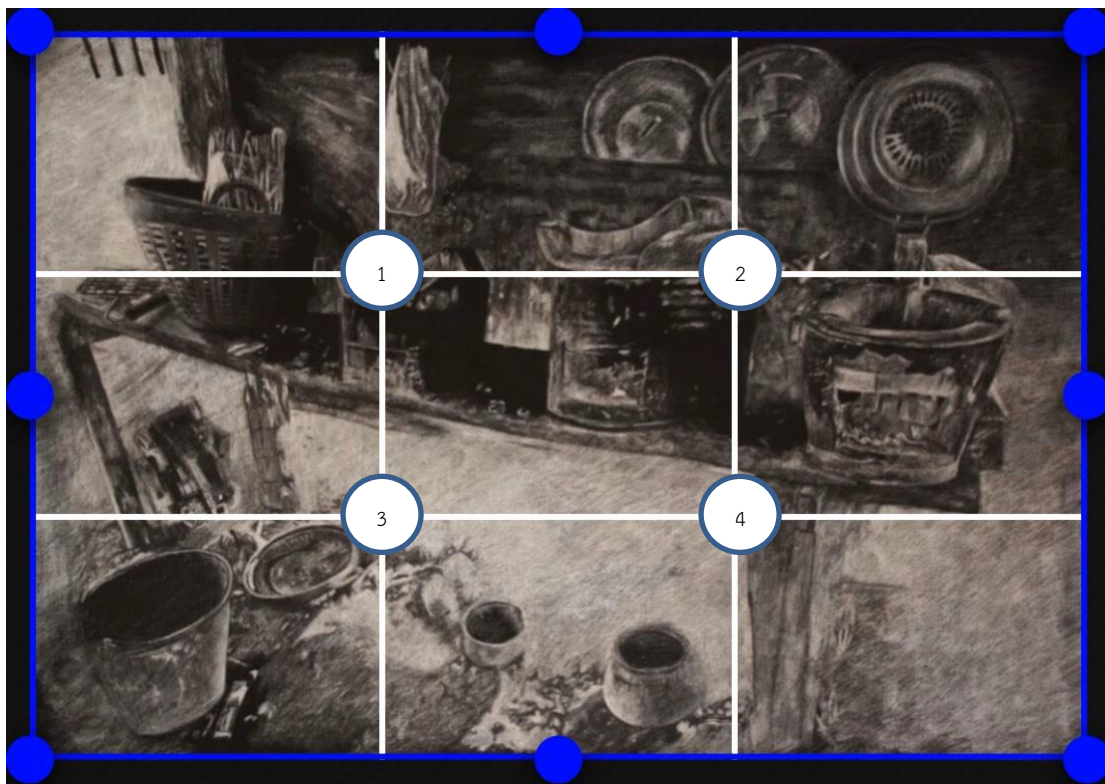
ผู้สร้างสรรค์ เอกชัย ไกรงาม

รูปภาพที่ 42 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 3 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนาารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 1

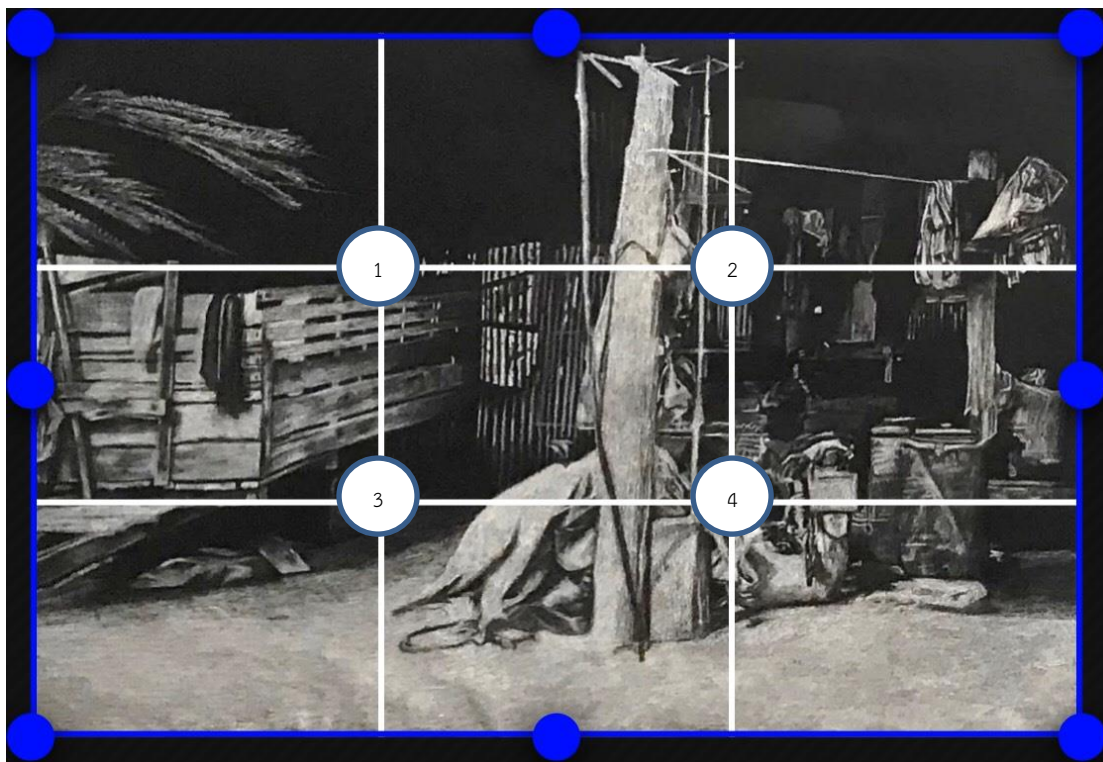
วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	แสดงเครื่องมือเครื่องใช้ในเส้นระนาบเดียวระดับสายตาแนวขนานกับพื้นแสดงมิติความตื้นลึก
รูปทรง	แสดงรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีปริมาตรและทึบตัน
น้ำหนักแสงเงา	แสดงทิศทางของแสงที่ส่องเข้าไปบริเวณตรงกลางของภาพ ทำให้เกิดแสงสว่างมากที่สุด และเกิดแสงเงาที่ต่างกันตามลำดับความอ่อนแก่ที่แสงส่องไปถึง
ดุลยภาพ	เป็นการวางสัดส่วนของภาพในแนวนอน ด้วยอัตรา 2 : 1 โดยการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นพื้นดินกับพื้นที่อากาศที่เครื่องมือเครื่องใช้ห้อยอยู่บริเวณจุดตัดที่ 1 และ 2
จุดสนใจ	แสดงบริเวณจุดสนใจโดยเน้นน้ำหนักไปด้านซ้ายมือบริเวณจุดตัดที่ 1

รูปภาพที่ 43 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์หลักองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 2

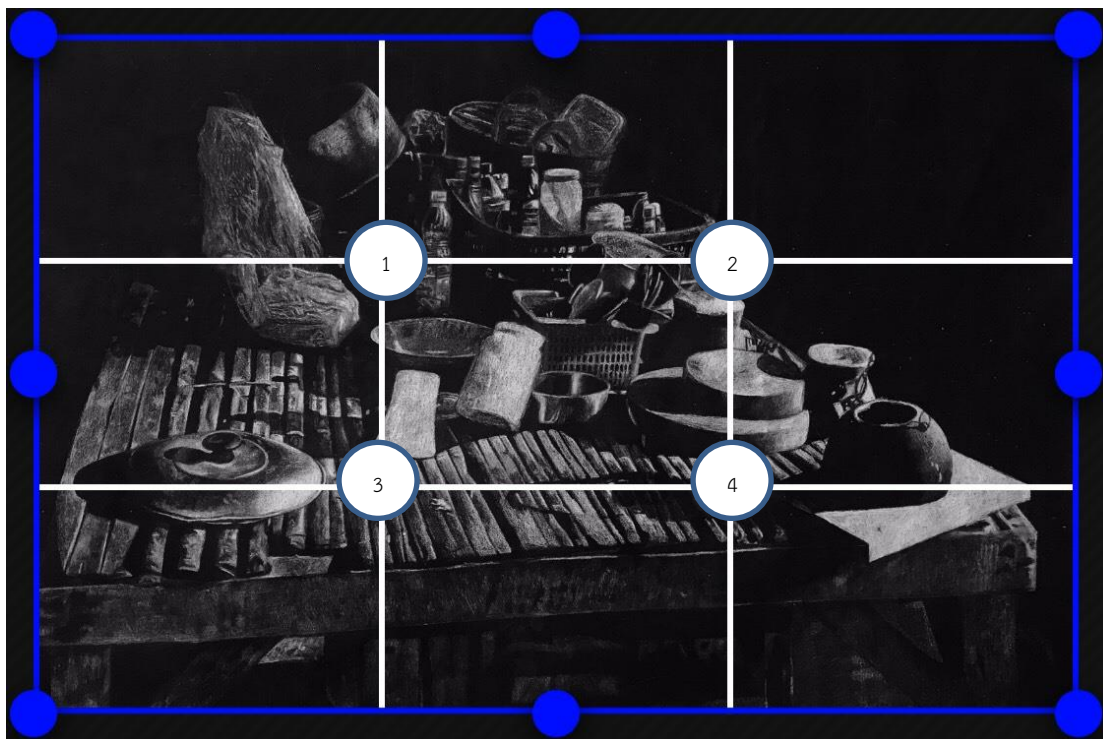
วิเคราะห์หลักองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	การจัดภาพมีลักษณะของการใช้เส้นนำสายตาหรือเบี่ยงเบนสายตาบริเวณตรงกลางของภาพ ทำให้เกิดการมองเห็นในมุมมองที่หลากหลายด้วยระยะใกล้-ไกล
รูปทรง	แสดงรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีปริมาตรที่บตันและมีพื้นผิวที่มันวาว
น้ำหนักแสงเงา	แสดงทิศทางของแสงที่ส่องเข้ามาบริเวณด้านหลัง เกิดเงาตกกระทบตรงข้ามกับบริเวณแสงที่ส่องมา และแสงยังสะท้อนไปกระทบเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีพื้นผิวเรียบ เกิดค่าน้ำหนักในระดับขาว และมีความมันวาว
ดุลยภาพ	แสดงการวางสัดส่วนของภาพในอัตราส่วน 1 : 2 แบ่งภาพเป็นพื้นดินกับอากาศที่มีเครื่องมือเครื่องใช้วางและห้อยอยู่
จุดสนใจ	แสดงจุดสนใจที่ตั้งจุดสายตาให้มองเป็นอันดับแรกบริเวณจุดตัดที่ 2

รูปภาพที่ 44 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 5 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนาารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 3

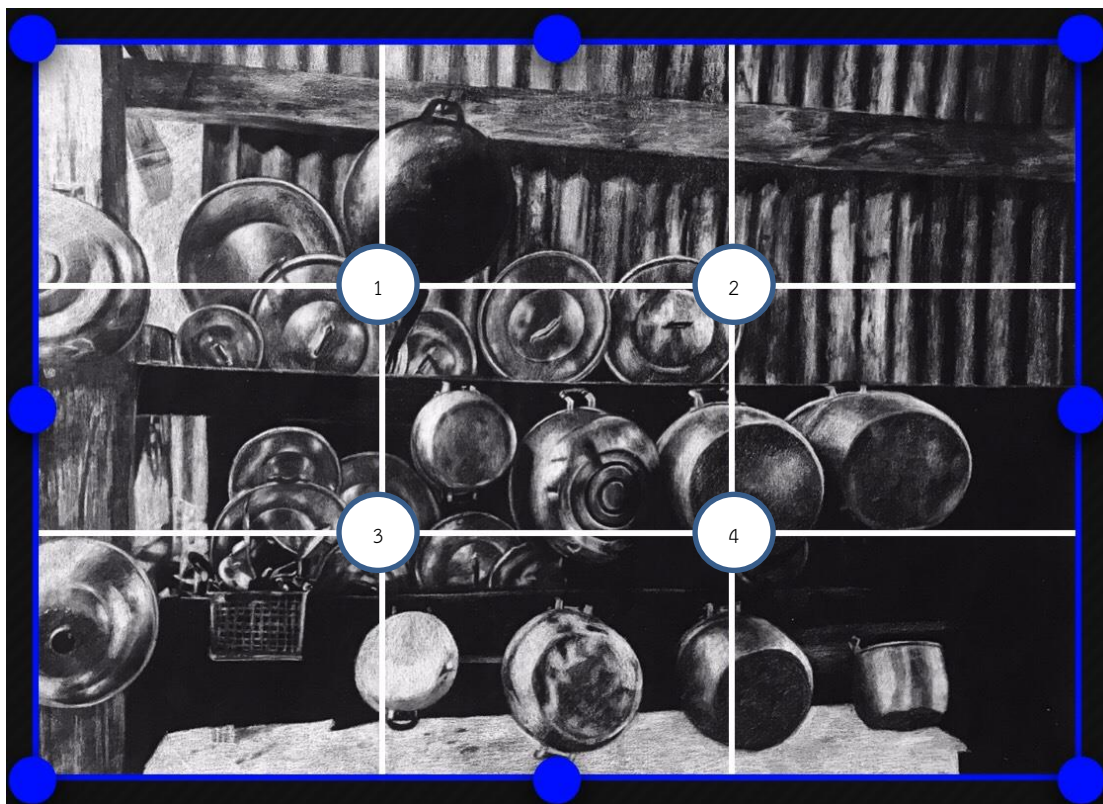
วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	แสดงเส้นระดับสายตาค้นด้วยการยืมมองใน 3 ระยะ คือ ระยะหน้า ระยะกลาง และระยะหลัง
รูปทรง	แสดงรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้มีโครงสร้างที่เป็นเส้นตรงและรูปทรงอิสระ แสดงความตื้นลึกและมีปริมาตร
น้ำหนักแสงเงา	แสดงทิศทางของแสงที่ส่องเข้าไปตรงกลางภาพ ทำให้เกิดความสว่างในระยะหน้า และมีลักษณะพื้นผิวสีขาวค่าน้ำหนักในระดับสีขาว
ดุลยภาพ	แสดงการวางสัดส่วนของภาพให้มีน้ำหนักในอัตราส่วน 1 : 2 ในทิศทางแนวนอน โดยแบ่งเป็นพื้นดินกับอากาศในจุดตัดที่ 3 และ 4
จุดสนใจ	แสดงจุดสนใจหลักตรงกลางของภาพ บริเวณจุดตัดที่ 2 และจุดสนใจรองบริเวณจุดตัดที่ 4 และ 1 ตามลำดับ

รูปภาพที่ 45 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 6 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 4

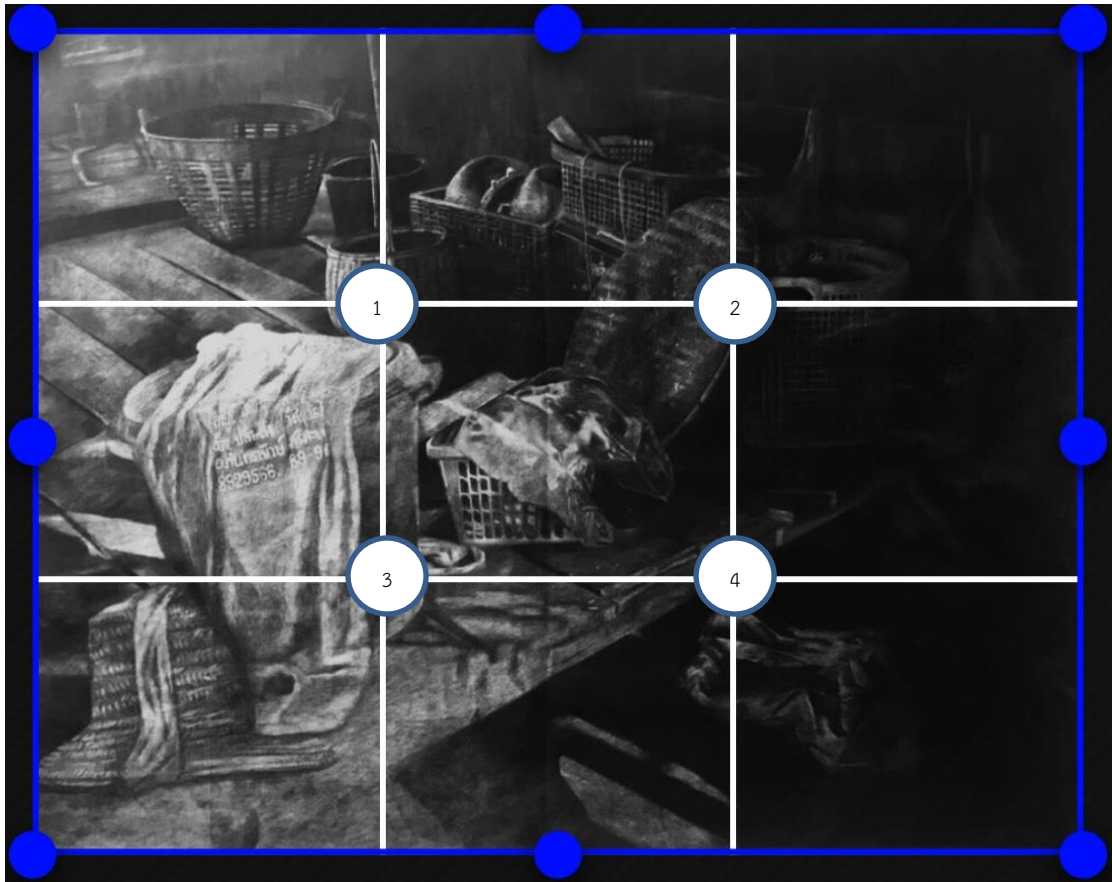
วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	แสดงเส้นนำสายตาในระดับสายตาคนที่ยืนสูงกว่าพื้น ด้วยระยะหน้าและดึงสายตรงไปบริเวณด้านบนภาพ เกิดระยะใกล้ - ไกล
รูปทรง	แสดงรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีปริมาตรความทึบตันและโปร่งแสง
น้ำหนักแสงเงา	แสดงทิศทางของแสงด้านขวามือส่องเข้ามากระทบเครื่องมือเครื่องใช้ ทำให้เกิดแสงเงาความอ่อนแก่หลายลักษณะ สิ่งที่เห็นได้ชัดคือเงาตกทอดของวัตถุไปยังพื้นแคร์
ดุลยภาพ	การจัดวางองค์ประกอบของภาพในอัตราส่วน 2 : 1 โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ พื้นดินกับอากาศ บริเวณจุดตัดที่ 1 และ 2
จุดสนใจ	แสดงภาพจุดสนใจหลักบริเวณจุดตัดที่ 2 และจุดสนใจรองบริเวณจุดตัดที่ 4 3 และ 1 ตามลำดับ

รูปภาพที่ 46 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 7 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 5

วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	แสดงลักษณะของการวางภาพแบบเส้นระนาบเดียว มองเห็นเครื่องมือเครื่องใช้ในระยະหน้าเพียงมุมเดียว
รูปทรง	แสดงรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีปริมาตรที่บิดัน โปรงแสง แดงลักษณะพื้นผิวเรียบ และมีความมันวาว
น้ำหนัก แสงเงา	แสดงทิศทางของแสงที่ส่องเข้ามาบริเวณด้านซ้ายมือ กระทบกับเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีลักษณะพื้นผิวเรียบที่มีความมันวาว ค่าน้ำหนักในระดับสีขาว และบริเวณที่แสงส่องกระทบเล็กน้อย ลงน้ำหนักความตื้นลึกของภาพบริเวณที่แสงส่องไปกระทบในระดับสีเทาและดำตามลำดับ
ดุลยภาพ	เป็นการวางสัดส่วนโดยเน้นน้ำหนักของภาพในแนวตั้งในอัตราส่วน 2 : 1 บริเวณจุดตัดที่ 2 และ 4
จุดสนใจ	มีจุดสนใจหลายจุดโดยมีจุดสนใจหลักบริเวณจุดที่ 1 และจุดสนใจรอง 2 4 3 ตามลำดับ

รูปภาพที่ 47 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 8 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ของผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดขั้นที่ 6

วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	แสดงการใช้เส้นนำสายตาจากมุมด้านซ้ายมือผ่านจุดตัดที่ 4 แล้วดึงสายตาไปด้านบนทำให้เห็นระยะใกล้-ไกล ด้วยระยะหน้า กลาง และหลัง
รูปทรง	แสดงรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีปริมาตรและทึบตัน
น้ำหนักแสงเงา	แสดงทิศทางของแสงที่ส่องเฉียงเข้ามาฝั่งขวามือ โดยที่แสงนั้นลอดผ่านช่องประตูเห็นแสงเงารำไรที่พาดผ่านข้างของเครื่องใช้
ดุลยภาพ	มีการจัดองค์ประกอบของภาพด้วยอัตราส่วน 2 : 1 ในแนวตั้ง โดยการวางข้างของเครื่องใช้เน้นน้ำหนักให้มากกว่าฝั่งตรงข้ามทางด้านขวา
จุดสนใจ	แสดงจุดสนใจอยู่บริเวณจุดตัดที่ 1 โดยมีความดึงดูดสายตาเป็นอันดับแรก

ตารางที่ 9 วิเคราะห์ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบแนวคิดในการสร้างสรรค์

ชั้นที่	1	2	3
ภาพผลงาน			
การนำเสนอ	นำเสนอเครื่องมือ เครื่องใช้ที่วางกองไว้ กระจัดกระจายใต้ถุน บ้านอย่างไม่เป็นระเบียบ	นำเสนอห้องครัวที่ชนบท มีวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เตา หม้อ ฝาหม้อ ฯลฯ ที่วางบนพื้นและวางห้อย อยู่บนที่สูง	นำเสนอภาพบรรยากาศ หน้าบ้าน แสดงเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ วางและ ห้อยอยู่อย่างเรียบง่ายใน ความเป็นชนบทซึ่งง่ายต่อ การหยิบใช้งานโดยไม่ คำนึงถึงความเป็นระเบียบ
แนวคิด	ถ่ายทอดบรรยากาศ น้ำหนักแสงเงาของสี เหลืองอ่อนสะท้อน เรื่องราวความทรงจำที่ ชนบทด้วยเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ถูกใช้งานเป็น ประจำแสดงถึงการ ทำงานและอาชีพของ ครอบครัวที่ชนบท	ถ่ายทอดบรรยากาศของ ครัวที่ชนบทแสดงน้ำหนัก แสงเงาที่สะท้อนมายังวัตถุ เกิดค่าน้ำหนักและ ร่องรอยของวัตถุที่ถูกการ ใช้งานสะท้อนถึงการ ดำเนินชีวิตไปเรื่อย ๆ อย่างเรียบง่าย	ถ่ายทอดบรรยากาศของ แสงที่สาดส่องเข้าไปยัง เครื่องมือเครื่องใช้ภายใน บ้าน เห็นถึงวัตถุที่ปรากฏ อยู่และเลื่อนกลางให้ ความรู้สึกถึงสิ่งนั้นว่าคือ อะไร

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ชั้นที่	1	2	3
ภาพผลงาน			
รูปแบบ/ เทคนิค	ผลงานวาดเส้น สร้างสรรค์ โดยนำ รูปทรงและการจัด องค์ประกอบแสดง บรรยากาศและช่วงเวลา ที่สอดคล้องกับเนื้อหา เรื่องราวด้วยเทคนิควาด เส้นปากกาดำ บนพื้นสีเหลือง ที่ระบายด้วยสีน้ำ	ผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัด องค์ประกอบแสดง บรรยากาศและช่วงเวลา ที่สอดคล้องกับเนื้อหา เรื่องราวด้วยเทคนิค ดินสอขาวบนพื้นดำ	ผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัด องค์ประกอบแสดง บรรยากาศและช่วงเวลา ที่สอดคล้องกับเนื้อหา เรื่องราวด้วยเทคนิค ดินสอขาวบนพื้นดำ
จุดเด่น	เก็บรายละเอียดข้าวของ เครื่องใช้ในระยະหน้าได้ ชัดเจน	องค์ประกอบภายในภาพ มีหลากหลายด้วยมุมมอง ทำให้มีความน่าสนใจ	ลงน้ำหนักแสงเงาได้ชัดเจน และมีมิติระยະของภาพมี ความลงตัวในด้านการจัด องค์ประกอบ
ข้อควรพัฒนา	การจัดองค์ประกอบและ การลงน้ำหนักแสงเงา	เพิ่มเติมและเก็บ รายละเอียดวัตถุบริเวณ ด้านล่างของภาพบริเวณที่ ได้รับแสงสว่างมากที่สุด	เพิ่มรายละเอียดข้าวของ เครื่องใช้ในระยະหลัง
แนวทางการ พัฒนา	เพิ่มเติมและปรับปรุงการ จัดองค์ประกอบของภาพ และลงน้ำหนักแสงเงาให้ มีระดับความเข้มอ่อน แสดงค่าน้ำหนักให้ ชัดเจน	เพิ่มเติมจัดองค์ประกอบ ข้าวของเครื่องใช้และเก็บ รายละเอียดของภาพให้ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น	เพิ่มเติมรายละเอียดของ ภาพในระยະหลังโดยลง น้ำหนักของแสงเงาให้ ชัดเจนและให้เห็น รายละเอียดของใช้บางสิ่ง ในระยະที่อยู่ในมุมมืด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ชั้นที่	4	5	6
ภาพผลงาน			
การนำเสนอ	นำเสนอภาพบรรยากาศของห้องครัวมีวัสดุอุปกรณ์วางจัดกลุ่มและกระจายอยู่บนแคร่	นำเสนอภาพห้องครัวที่มีหม้อ ฝาหม้อ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ห้อยตามเสาไม้และเสียบอยู่ตามแผ่นสังกะสีที่เป็นผนังกันในระนาบเดียว	นำเสนอมุมเก็บของที่มีข้าวของเครื่องใช้ เช่น ตะกร้า กระด้ง เสื้อผ้าทำงาน ฯลฯ ซึ่งวางอยู่จัดกลุ่มและกระจายอยู่บนแคร่ภาพที่ปรากฏสิ่งของต่าง ๆ หลังจากเลิกใช้งาน
แนวคิด	ถ่ายทอดบรรยากาศของแสงเงาที่ถูกแสงสอดส่องไปยังวัตถุทำให้เกิดน้ำหนักแสงเงาที่ต่างกัน และยังสะท้อนถึงอารมณ์ความรู้สึกสื่อถึงความทรงจำความสงบเงียบในวิถีชนบท	ถ่ายทอดบรรยากาศในภาพแสดงถึงน้ำหนักแสงเงาที่ชัดเจนด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่ถูกแสงสอดส่องไปกระทบทำให้เกิดความมันวาวสร้างมิติความเคลื่อนไหว เสมือนจังหวะชีวิตที่กำลังค่อยๆ ดำเนินไปในชนบท	ถ่ายทอดบรรยากาศความทรงจำที่ชนบทของแสงที่สอดส่องเข้าไปยังวัตถุต่าง ๆ ภายในแคร่เห็นถึงน้ำหนักของแสงรำไรที่พาดผ่านไปยังเสื่อและข้าวของที่วางอยู่แสดงถึงเวลาของการทำงานของครอบครัวที่ชนบทได้สิ้นสุดลงได้เวลาการพักผ่อนพร้อมต่อสู้กับงานในเช้าวันใหม่

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ชั้นที่	4	5	6
ภาพผลงาน			
รูปแบบและเทคนิค	ผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบแสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ	ผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบแสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ	ผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบแสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ
จุดเด่น	ที่ว่างในภาพทำให้รับรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกใ้หนักถึงความเป็นชนบท	องค์ประกอบในเรื่องของน้ำหนักแสงเงาความฉาววาวของวัตถุ	มีแสงรั่วไรพาดผ่านทำให้มีการเชื่อมโยงองค์ประกอบในภาพดี
ข้อควรพัฒนา	ลดค่าน้ำหนักของแสงเงาในระยะหลัง	จัดวางสัดส่วนให้มีระยะของภาพ ใกล้-ไกล	เพิ่มเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความผูกพันให้สอดคล้องกับเนื้อหา
แนวทางการพัฒนา	ลงน้ำหนักแสงเงาในระยะหลังให้มีค่าน้ำหนักน้อยกว่าน้ำหนักในระยะหน้า	การจัดองค์ประกอบที่หลากหลายมุมมอง	จัดองค์ประกอบและเพิ่มข้าวของเครื่องใช้ให้ตรงกับแนวคิดและวัตถุประสงค์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์ แรงบันดาลใจจากความห่างไกลบ้านที่อำเภอ กันทรลักษณ์ ซึ่งเป็นบ้านเกิดของข้าพเจ้า ทำให้คิดถึงความทรงจำเรื่องราวต่าง ๆ ที่ชนบทสู่ การสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดบรรยากาศแสงเงาผ่านเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านและได้มี การจัดองค์ประกอบทั้งด้านรูปทรงและเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอให้สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราว ช่วงเวลาความทรงจำที่ดีในชนบทสะท้อนถึงความผูกพันความรู้สึกหวนนึกถึงความทรงจำที่ดีกับ ครอบครัว โดยผ่านผลงานทัศนศิลป์ รูปแบบวาดเส้นสร้างสรรค์ มุ่งเน้นอารมณ์ ความรู้สึก และ ความคิด ด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ จากความมุ่งมั่นและพยายามเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทำให้ได้ เรียนรู้ถึงปัญหาและหาวิธีแนวทางการแก้ปัญหาปรับปรุงผลงานให้ตรงกับแนวคิดและจุดมุ่งหมายที่ ต้องการแสดงออกซึ่งผลงานวิทยานิพนธ์ 4 ชิ้น

ผลงานวิทยานิพนธ์

1. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1
2. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2
3. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3
4. ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

1. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

รูปภาพที่ 48 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน	ภาพทรงจำจากกันทรลักษ์ 1
เทคนิค	ดินสอขาวบนพื้นดำ
ขนาด	120 × 150 ซม.
ปีที่สร้าง	2563
ผู้สร้างสรรค์	เอกชัย ไกรงาม

2. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

รูปภาพที่ 49 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน	ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์ 2
เทคนิค	ดินสอขาวบนพื้นดำ
ขนาด	150 × 180 ซม.
ปีที่สร้าง	2563
ผู้สร้างสรรค์	เอกชัย ไกรงาม

3. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

รูปภาพที่ 50 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน	ภาพทรงจำจากกันทรลักษ์ 3
เทคนิค	ดินสอขาวบนพื้นดำ
ขนาด	150 × 180 ซม.
ปีที่สร้าง	2563
ผู้สร้างสรรค์	เอกชัย ไกรงาม

4. ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

รูปภาพที่ 51 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4

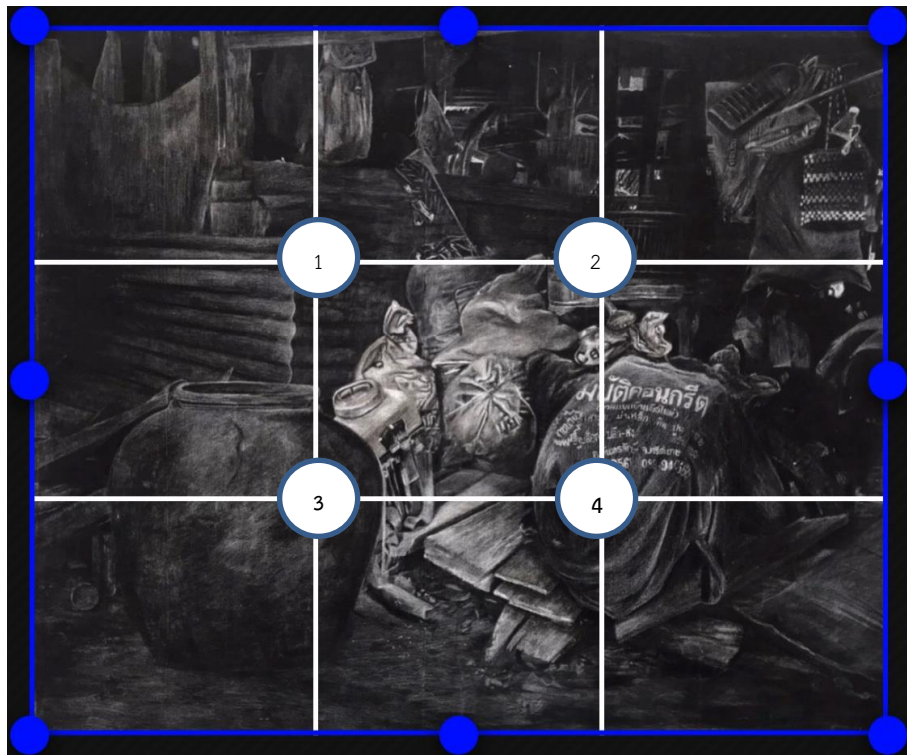
ชื่อผลงาน	ภาพทรงจำจากกันทรลักษ์ 4
เทคนิค	ดินสอขาวบนพื้นดำ
ขนาด	120 × 150 ซม.
ปีที่สร้าง	2563
ผู้สร้างสรรค์	เอกชัย ไกรงาม

รูปภาพที่ 52 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 10 ตารางวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

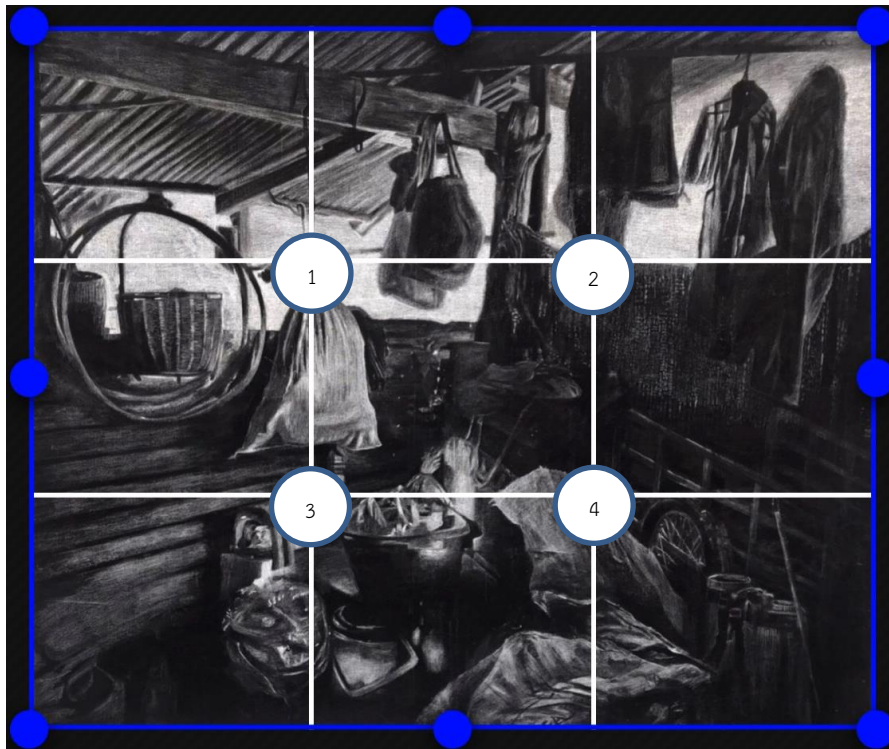
วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	แสดงระยะของภาพด้วยเส้นระดับสายตาในระยะหน้าและนำสายตาไปยังบริเวณจุดตัดที่ 1
รูปทรง	แสดงรูปทรงข้าวของเครื่องใช้ที่เป็นทรงสี่เหลี่ยมและอิสระมีลักษณะโปร่งแสงและทึบตัน
น้ำหนักแสงเงา	แสดงทิศทางของแสงแบบแสงบน ที่สาดส่องเข้ามาอยู่บริเวณด้านซ้ายบนสุดของภาพ เกิดค่าน้ำหนักในระดับสว่างมากที่สุดในจุดตัดที่ 2 และบริเวณพื้นผิววัตถุที่มีลักษณะใส มันวาว ความเข้มมีน้ำหนักในระดับสีขาว และเกลี่ยเรียบในระดับค่าน้ำหนักสีเทาและสีดำ ตามลำดับ
ดุลยภาพ	แสดงสัดส่วนโดยการเน้นน้ำหนักไปที่ตรงกลางภาพ ทำให้ตรงกลางมีความสว่างมากที่สุด
จุดสนใจ	แสดงภาพจุดสนใจหลักบริเวณจุดที่ 2 ที่มีความสว่างที่สุด และนำสายตามายังจุดสนใจรองบริเวณจุดที่ 3 ในระยะหน้าของภาพ

รูปภาพที่ 53 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 11 ตารางวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2

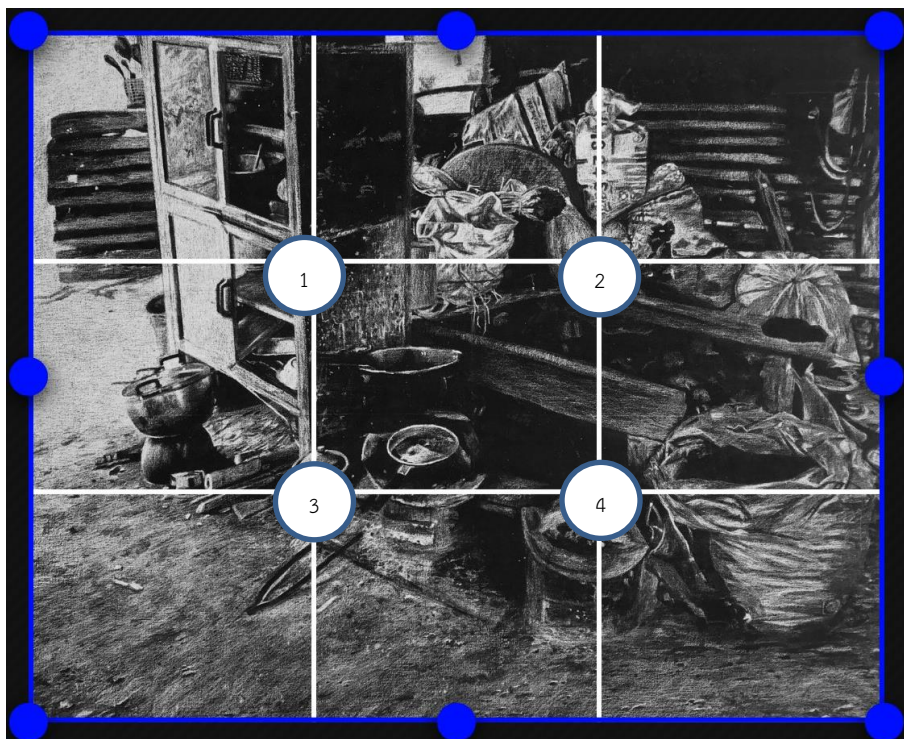
วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	แสดงเส้นระดับสายตาในระยะหน้ามองเห็นข้าวของเครื่องใช้ที่ชัดเจนในแนวนอนกับพื้น และนำสายตามองลึกเข้าไปด้านบนมุมขวาของภาพทำให้เห็นถึงระยะใกล้ - ไกล ภาพดูมีมิติและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
รูปทรง	แสดงรูปทรงข้าวของเครื่องใช้รูปทรงต่าง ๆ เช่น รูปทรงกลม รูปทรงสี่เหลี่ยม และรูปทรงอิสระ มีความโปร่งแสง และทึบตัน
น้ำหนักแสงเงา	แสดงความสว่างของแสงอยู่ตรงกลางภาพ ทำให้เกิดน้ำหนักแสงเงาบริเวณตรงกลางภาพสว่างที่สุดและสะท้อนไปยังวัตถุต่าง ๆ
ดุลยภาพ	แสดงความเป็นดุลยภาพแบบทิศทางในแนวนอน อัตราส่วน 2 : 1 โดยแบ่งพื้นที่พื้นดินและอากาศด้วยเครื่องมือเครื่องใช้วางบนพื้นและห้อยอยู่
จุดสนใจ	แสดงบริเวณจุดสนใจหลักในภาพบริเวณจุดตัดที่ 2 และ จุดสนใจรองบริเวณจุดตัดที่ 4 3 และ 1 ตามลำดับ

รูปภาพที่ 54 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 12 ตารางวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3

วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	แสดงเส้นในระนาบเดียวนำสายตาไปยังตรงกลางของภาพทำให้มีระยะทำให้ภาพมีมิติสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
รูปทรง	แสดงรูปทรงของเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีปริมาตรที่บตันและโปร่งแสง
น้ำหนักแสงเงา	แสดงแสงที่ส่องเข้ามาทางด้านหลังทำให้ข้าวของเครื่องใช้ที่อยู่ตรงข้ามมืด ลักษณะน้ำหนักแสงเงามีความอ่อนแก่ที่ต่างกัน
ดุลยภาพ	แสดงการวางสัดส่วนภาพในอัตราส่วน 1 : 2 โดยแบ่งเป็นพื้นดินและอากาศบริเวณจุดตัดที่ 1 และ 2 วางภาพแบบกระจายกระจายด้วยเครื่องมือเครื่องใช้วางและห้อยอยู่ในสัดส่วนที่ไม่เท่ากัน
จุดสนใจ	แสดงจุดสนใจดึงสายในจุดตัดที่ 1 และ 2 บริเวณที่มีความสว่างมากที่สุด

รูปภาพที่ 55 แสดงโครงสร้างผลงานแบบสามส่วนและจุดตัดเก้าช่อง

ตารางที่ 13 ตารางวิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	
เส้น	แสดงเส้นในระดับสายตาด้วยระยะใกล้-ไกล โดยการมองเห็นในระยะหน้าและดึงสายตาไปยังตรงกลางภาพ
รูปทรง	แสดงรูปทรงของเครื่องมือในลักษณะต่าง ๆ ที่มีปริมาตรที่บิดันและโปร่งแสง
น้ำหนักแสงเงา	แสดงการลงน้ำหนักในส่วนที่สว่างที่สุดด้วยระดับขาวบริเวณด้านซ้ายมือและค่อย ๆ ลงน้ำหนักความเข้มอ่อนในระดับเทา ดำ ไปยังส่วนที่ได้รับแสงสว่างน้อยตามลำดับ
ดุลยภาพ	แสดงการจัดภาพในแบบทิศทางแนวนอนเป็น 1 ใน 3 ของภาพโดยวางสัดส่วนให้น้ำหนักมากบริเวณจากจุดตัดที่ 3 และ 4 ขึ้นไป
จุดสนใจ	แสดงจุดสนใจบริเวณจุดตัดที่ 1 และ 2 เน้นความน่าใจและดึงดูตสายตาด้วยข้าวของเครื่องใช้ที่วางกระจายอยู่ในบริเวณที่ถูกแสงสว่างมากที่สุด

ตารางที่ 14 วิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์

ชั้นที่	1	2
ภาพผลงาน		
การนำเสนอ	นำเสนอบรรยากาศใต้ถุนบ้านที่มีข้าวของเครื่องใช้วางจัดกลุ่มและวางกระจัดกระจายที่ง่ายต่อการหยิบใช้งาน	นำเสนอบรรยากาศของมุมเก็บของหลังบ้าน ที่มีข้าวของเครื่องใช้วางกระจัดกระจายอยู่ทั้งห้อยแขวน หรือวางซ้อนกัน
แนวคิด	แสดงบรรยากาศของแสงเงาผ่านช่องเล็ก ๆ ที่มากระทบกับเครื่องมือเครื่องใช้ ทำให้เกิดแสงสว่างและมันวาว สื่ออารมณ์และความรู้สึกหวานนึกถึงชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายในชนบท	แสดงบรรยากาศน้ำหนักของแสงเงาส่วนที่สว่างที่สุดอยู่ตรงกลางภาพแสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน ไม่ว่าจะเป็นเครื่องพ่นยาฉีดแมลง เสื้อผ้าทำงาน ฯลฯ ซึ่งข้าวเครื่องใช้เหล่านี้บอกเล่าเรื่องราวการทำงานของวิถีชนบททำให้นึกถึงช่วงเวลาทำงานที่เ็นกับครอบครัว
รูปแบบ/เทคนิค	ผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบแสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่สุดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ	ผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบแสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่สุดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ
จุดเด่น	จัดองค์ประกอบได้ดีมีความสมบูรณ์เครื่องมือเครื่องใช้วางอยู่สื่อถึงบรรยากาศความเป็นอยู่ที่ชนบทสะท้อนอารมณ์ความรู้สึกได้เป็นอย่างดี	การจัดองค์ประกอบค่อนข้างสมบูรณ์แสงเงาที่สว่างอยู่ตรงกลางเป็นที่น่าสนใจสะท้อนถึงความทรงจำและนึกถึงวิถีชีวิตชนบทที่เคยอาศัยอยู่

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ชั้นที่	1	2
ภาพผลงาน		
ข้อควรพัฒนา	ลงน้ำหนักให้เห็นรายละเอียดของพื้นผิวไม่เกลี้ยงเรียบเนียนและลงน้ำหนักแสงเงาในระดับสีขาว สีเทา สีดำให้ชัดเจน	กระจายน้ำหนักของแสงเงาไปยังเครื่องมือเครื่องใช้ในบริเวณต่าง ๆ เพิ่มเติม
แนวทางการพัฒนาผลงาน	เลือกใช้ผ้าที่มีความละเอียดมากขึ้น เพราะจะให้เห็นถึงพื้นผิว	ใช้น้ำพลาสติกสีดำช่วยในการลงน้ำหนักของแสง

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ชั้นที่	3	4
ภาพผลงาน		
การนำเสนอ	นำเสนอบรรยากาศของมุมเก็บของในบ้านแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ที่ห้อยแขวนตามเสาบ้าน และวางกระจัดกระจายบนพื้น	นำเสนอบรรยากาศของมุมครัวอยู่บนพื้นมีวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาหาร เช่น เต้า หม้อ ตู้อกับข้าว ฯลฯ และรายล้อมด้วยเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่วางกระจัดกระจายอยู่
แนวคิด	สร้างอารมณ์ความรู้สึกแสดงส่วนที่แสงสว่างเข้ามาตรงกลางภาพเกิดจุดสนใจ เครื่องมือเครื่องใช้ใช้อยู่ตรงข้ามทำให้เกิดจุดที่มีดและสะท้อนกระจายไปกระทบกับเครื่องมือเครื่องใช้ทำให้หวนนึกเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ชนบท	สะท้อนถึงการใช้ชีวิตการทำครัวที่ชนบทแสดงร่องรอยการใช้งานของเครื่องมือเครื่องใช้ แสงที่มากกระทบกับเครื่องใช้ทำให้เกิดลักษณะมันวาว รวมถึงพื้นที่ว่างสร้างความรู้สึกและทำให้หวนนึกถึงช่วงเวลาประกอบอาหาร ชีวิตความเป็นอยู่กับครอบครัวที่ชนบท
รูปแบบ/เทคนิค	ผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบแสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่สอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ	ผลงานวาดเส้นสร้างสรรค์ โดยนำรูปทรงและการจัดองค์ประกอบแสดงบรรยากาศและช่วงเวลาที่สุดคล้องกับเนื้อหาเรื่องราวด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ
จุดเด่น	องค์ประกอบของภาพมีความน่าสนใจ ข้าวของเครื่องใช้วางในรูปแบบที่หลากหลาย	บรรยากาศ การจัดองค์ประกอบ และน้ำหนักแสงเงามีความสมบูรณ์สื่อถึงแนวคิดได้ชัดเจน

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ชั้นที่	3	4
ภาพผลงาน		
ข้อควรพัฒนา	<p>ลงน้ำหนักให้สว่างขึ้นในส่วนของข้างของเครื่องใช้ที่อยู่ตรงส่วนกลาง ผลงานที่แสงสอดส่องเข้ามาและเพิ่มสิ่งของที่มีโครงสร้างแข็งแรงทางด้านขวามือด้านล่างด้วยเพื่อที่จะไม่ให้ภาพดูเหลว</p>	<p>เก็บรายละเอียดของภาพให้มีความสมบูรณ์และระยะของภาพเน้นส่วนที่ต้องการสื่อความหมายตามแนวคิด</p>
แนวทางการพัฒนาผลงาน	<p>จัดองค์ประกอบโดยรวมต้องมีความสมบูรณ์สอดคล้องกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ</p>	<p>เก็บรายละเอียดของภาพให้ชัดเจนและลงน้ำหนักแสงเงาให้ได้ระดับความเข้มอ่อน</p>

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์” เป็นการสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจในด้านทัศนศิลป์ ในรูปแบบวาดเส้นสร้างสรรค์ ด้วยเทคนิคดินขาวบนพื้นดำ ซึ่งมีที่มาจากความห่างไกลจากบ้านมาทำงานต่างถิ่นและมีความหวนนึกถึงเรื่องราวความทรงจำที่ดีกับครอบครัวสู่เนื้อหาในการสร้างสรรค์ที่ถูกกลั่นกรองจากประสบการณ์ตรงจากอารมณ์และความรู้สึกของข้าพเจ้า ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านบรรยากาศแสงเงาเครื่องมือเครื่องใช้ในบ้าน

ผลงาน “ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์” ได้เริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ จากการกลับไปที่บ้านเกิดเพื่อชิมชั้บรรยากาศ ที่บ้านเสาชังชัย อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้ลงพื้นที่จริงสำรวจ วิเคราะห์แนวเรื่อง เพื่อหาความชัดเจน ของสิ่งที่สามารถเชื่อมโยงกับความทรงจำในชนบท และถ่ายทอดผลงานต้นแบบ ที่จะใช้ในการสร้างสรรค์ วิเคราะห์รูปทรง และการจัดองค์ประกอบ โดยได้วิเคราะห์จากภาพร่าง และภาพถ่าย เพื่อถ่ายทอดผลงาน ให้สอดคล้องกับเรื่องราว ด้วยเทคนิคการวาดเส้นสร้างสรรค์ ที่สื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกภายใน ด้วยบรรยากาศของความทรงจำ ทำให้หวนนึกถึงช่วงเวลาที่เคยผ่านมากในอดีต มีการจัดองค์ประกอบ และมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

การศึกษาค้นคว้าทดลอง ในการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ทำให้ข้าพเจ้าได้รู้ปัญหา และสามารถแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบขั้นตอน โดยได้รับองค์ความรู้ จากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาและคณาจารย์ผู้ตรวจวิทยานิพนธ์ คอยให้คำชี้แนะแนวทาง ทำให้งานพัฒนางานสร้างสรรค์มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์หัวข้อ “ภาพทรงจำจากกันทรลักษณ์” มี จำนวน 4 ชิ้น ขนาด 150 × 120 ซม. (2 ชิ้น) , 150 × 180 ซม. (2 ชิ้น) และข้าพเจ้าหวังว่าวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้า และนำไปพัฒนาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่าทางศิลปะต่อไป

อภิปรายผล

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “ภาพทรงจำจากกันทรลักษ์” จากความหวงรักถึงในภาพบรรยากาศที่อำเภอกันทรลักษ์ นำสู่การถ่ายทอดมุมมอง ภาพบรรยากาศแห่งชนบท ซึ่งผ่านการประมวล และกลั่นกรอง ทั้งรูปแบบแนวคิด โดยการย้อนเก็บภาพเหล่านั้น สู่การสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบเชิงวาดเส้นสรรค์ ด้วยเทคนิคดินสอขาวบนพื้นดำ สะท้อนบรรยากาศผ่านแสงเงาของเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน จากประสบการณ์ที่เคยชิน ในความเป็นเด็กบ้านนอก ได้สัมผัสถึงกลิ่นอายความเป็นชนบท ที่แท้จริงจากครอบครัวเล็กๆ ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย กลับกลายต้องจากถิ่นฐานสู่เมืองที่ไม่ใช่บ้านเรา แรงบันดาลใจดังกล่าว นำสู่การสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งถ่ายทอดมาจากอารมณ์และความรู้สึก บอกเล่าเรื่องราว ให้เห็นถึงภาพบรรยากาศความรักความผูกพันในชนบทที่อำเภอกันทรลักษ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ได้พัฒนามาจาก ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบและแนวคิดในการสร้างสรรค์ โดยมีผลงานทั้งหมด 6 ชิ้น ดังนี้ ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบและแนวคิดชิ้นที่ 1 ได้นำเสนอผลงาน ในรูปแบบวาดเส้น ด้วยปากกาสีดำนบนพื้นสีเหลือง มีการเน้นน้ำหนักไปด้านซ้าย เป็นการสร้างจุดสนใจ เกิดความสมบูรณ์ภายในผลงาน ดึงดูดความน่าสนใจ ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบและแนวคิดชิ้นที่ 2 ได้ทดลองนำดินสอขาวมาระบาย ชีต ลาก ลงบนพื้นดำ มีมิติ ความไกล-ใกล้ และค่าน้ำหนักอ่อนแก่ภายในภาพ ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบและแนวคิดชิ้นที่ 3 มีการจัดองค์ประกอบแสดงผลงานใน 3 ระยะ ได้แก่ ระยะหน้ามีความสว่างมากที่สุด ระยะกลาง แสดงวัตถุและน้ำหนักอ่อนกว่าระยะ และ ระยะที่ 3 แสดงข้าวของที่ไม่ชัดเจน เห็นเพียงเส้นรอบนอก แต่รู้สึกถึงสิ่งของนั้นว่าเป็นของสิ่งใด โดยได้มีการเน้นจุดสนใจ และเน้นน้ำหนักไปยังตรงกลางภาพ ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบและแนวคิด ชิ้นที่ 4 แสดงเส้นนำสายตาในระยะหน้า และดึงสายตรงไปบริเวณด้านบนทิศทางของแสงที่ส่องเข้ามากระทบข้าวของเครื่องใช้ ทำให้เกิดเงาตกทอดของวัตถุ ไปยังพื้นแคร์ ทำให้ภาพดูมีชีวิตและเหมือนจริง แสดงจุดสนใจ และเน้นน้ำหนักไปยังด้านบนของภาพ ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบและแนวคิด ชิ้นที่ 5 แสดงลักษณะของการวางภาพแบบเส้นระนาบเดียว ทิศทางของแสงที่ส่องเข้ามา กระทบกับพื้นผิวของข้าวของเครื่องใช้ ทำให้เกิดลักษณะความมันวาว แสดงจุดสนใจ และเน้นน้ำหนักไปยังด้านซ้ายมือของภาพ ผลงานช่วงพัฒนารูปแบบและแนวคิด ชิ้นที่ 6 แสดงการใช้เส้นนำสายตาจากระยะหน้าไปยังอีกจุดหนึ่งทำให้เกิดระยะ ใกล้-ไกล แสดงแสงที่ส่องเข้ามาลอดผ่านช่องประตู เห็นแสงเงารำไรที่พาดผ่านข้าวของเครื่องใช้ เน้นน้ำหนักและจุดสนใจไปยังด้านซ้ายของภาพ

ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 แสดงรูปทรงข้าวของเครื่องใช้ ที่เป็นทรงสี่เหลี่ยมและอิสระ มีลักษณะโครงสร้างโปร่งแสง และที่บตัน ทิศทางของแสงที่ส่องเข้ามา แบบแสงบน มีจุดสนใจหลัก

บริเวณฝั่งขวามือของภาพ แสดงน้ำหนักแสงเงาไปยังตรงกลางภาพที่มีความสว่างที่สุด มีเส้นระดับสายตาในระยะหน้าและนำสายตาไปยังด้านบนของภาพ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 แสดงเส้นระดับสายตาในระยะหน้า มองเห็นข้าวของเครื่องใช้ที่ชัดเจนในแนวนอนกับพื้น และนำสายตาตามองลึกเข้าไปด้านบนมุมขวาของภาพ แสดงความสว่างของแสง และจุดสนใจอยู่ตรงกลางภาพ และมีดุลยภาพแบบทิศทางในแนวนอน ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 มีแสงที่ส่องเข้ามาทางด้านหลัง ทำให้ข้าวของเครื่องใช้ที่อยู่ตรงข้ามความมืด แสดงเส้นระดับนำสายตาจากฝั่งซ้ายและขวาดึงสายตาไปยังตรงกลางของภาพ ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4 แสดงการจัดภาพในแบบทิศทางแนวนอน มีการลงน้ำหนักในส่วนที่สว่างที่สุด ด้วยระดับสีขาวยบริเวณด้านซ้ายมือ และค่อย ๆ ลงน้ำหนักความเข้มอ่อนในระดับสีเทา สีดำ ไปยังส่วนที่ได้รับแสงสว่างน้อยตามลำดับ แสดงระยะหน้าและดึงสายตาไปยังตรงกลางภาพ

การสร้างสรรคผลงานช่วงพัฒนารูปแบบ และแนวคิดนำสู่ผลงานวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ทดลองสร้างสรรค์มาอย่างต่อเนื่อง ศึกษาค้นคว้าและทดลองในรูปแบบต่าง ๆ เก็บข้อมูล และศึกษาผลงานของศิลปินเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน ได้แก่ อาจารย์ทวี นันทขว้าง สอดคล้องกับแนวคิด เรื่องของการจัดองค์ประกอบ โดยไม่ได้ยึดตามหลักความจริง แต่เพิ่มหรือตัดทอนสิ่งนั้นเพื่อสร้างองค์ประกอบใหม่ให้สมบูรณ์ ศิลปินวิวัฒน์ ชูทวน สอดคล้องกับเรื่องราวความประทับใจในชนบทบอกเล่าถึงความอบอุ่นเรียบง่าย ความสงบที่ถูกกลั่นกรองมาจากความประทับใจและจินตนาการ ศิลปินสุพร แก้วดา สอดคล้องกับเทคนิคการลงน้ำหนักแสงเงาด้วยดินสอไฮสปีชวบนพื้นดำ และศิลปินวินเซนต์ แวนโก๊ะ The Potato Eater (คนกินมันฝรั่ง) สอดคล้องกับแนวคิด เรื่องของการสะท้อนสภาพความเป็นชนบท การลงน้ำหนักแสงเงาได้อารมณ์และความรู้สึกของวิถีชีวิตที่ยากไร้ นำมาสังเคราะห์สู่กระบวนการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ ซึ่งดำเนินงานตามกระบวนการที่ได้วางแผนไว้ตามรูปแบบแนวคิดเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเรื่องของการจัดองค์ประกอบของภาพ ตำแหน่งและการจัดวาง ระยะใกล้-ไกล และความสมดุลในภาพ
2. ควรศึกษาการลงน้ำหนักแสงเงาในระดับสีเทา สีเทา และสีดำ เพื่อที่จะสร้างบรรยากาศด้านอารมณ์และความรู้สึกสอดคล้องกับรูปแบบและแนวคิดเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ
3. วัสดุที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์สามารถนำมาทดลองสร้างสรรค์และพัฒนาสู่ผลงานในรูปแบบและเทคนิคใหม่ ๆ ต่อไปได้

รายการอ้างอิง

- THAILAND'S CREATIVE ART & DESIGN COMMUNITY. (2559). **นิทรรศการสติ**. เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2563. เข้าถึงได้จาก <http://www.portfolios.net/events/rightmindfulness>
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2556). **ศิลปินแห่งชาติ**. เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2563. เข้าถึงได้จาก https://web.facebook.com/media/set/?set=a.389888734410623.83734.130784666987699&type=3&_rdc=1&_rdr
- เกรทสตาร์อาร์ตโชว์. (2562). **อาจารย์ทวี นันทขว้าง**. เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.greatstarsartshow.com/art/11622>
- ชลูด นิมเสมอ. (2531). **องค์ประกอบของศิลปะ**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชาธิป สุวรรณทอง. (2556). **ภาพสะท้อนของชีวิต สงบงามในความเรียบง่าย**. เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/499333>
- เชียงรายเมืองศิลปะ. (2561). **สุพร แก้วตา ศิลปะเชียงราย**. เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2563. เข้าถึงได้จาก https://web.facebook.com/ChiangRaiCityofArt/posts/863788137143453/?_rdc=1&_rdr
- มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. (2532). **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ฯ เล่ม 13 เรื่อง ชีวิตชนบทไทย**. เข้าถึงเมื่อ 29 เมษายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.trueplookpanya.com/blog/content/57391>
- สมองบวม (นามแฝง). (2555). **การวิจารณ์งานศิลปะตามทฤษฎีทางสุนทรียศาสตร์**. เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2563. เข้าถึงได้จาก <http://aditepnarakmakk.blogspot.com/2012/07/4.html>
- สุชาติ สุขนา. (ม.ป.ป.). **เอกสารประกอบการบรรยาย รายวิชาวาดเส้นสร้างสรรค์ขั้นสูง**. เข้าถึงเมื่อ 29 เมษายน 2563. เข้าถึงได้จาก <https://fineart.msu.ac.th/e-documents/myfile/วาดเส้นสร้างสรรค์.pdf>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายเอกชัย ไกรงาม
วัน เดือน ปี เกิด	2 ตุลาคม 2536
สถานที่เกิด	จังหวัดศรีสะเกษ
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2560 สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2561 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาทัศนศิลปศึกษา คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	89 หมู่ที่ 1 บ้านเสาธงชัย ตำบลเสาธงชัย อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ 33110
ผลงานตีพิมพ์	พ.ศ. 2559 ร่วมแสดงนิทรรศการศิลปกรรมสรุปผลการเรียน “ E-SAN Art Thesis ” ระหว่างวันที่ 20-22 เมษายน ณ อาคารสิริวิद्याกร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2558 ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการศิลปกรรมร่วมสมัยเทิดพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดอาคารสิริวิद्याกรและอาคารนวัตปัญญา 27 ตุลาคม พ.ศ. 2558 ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการ “ ทางสู่ศิลป์ The Street Art ” ระหว่างวันที่ 27 - 31 มีนาคม Lively Market Buriram